درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ և է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական և Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ և գաւառներու համար տարեկան	140	Ղ.ր
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրք.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի թուղթ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փոխ 100 դրուշի հաշուով:

Ծանուցական բաժանորդի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատան:

ԽԱՐԲԵՐԴ ՈՒ ԵՐԶՆԿԱ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ

Այս կիրակի, յունուար 28, Մեզիրէի բարձրագոյն ազգ. վարժարանը իր կրթական հանդէսը տուաւ, որ անցնող ամառ, պզտիկներու հիւանդութեան պատճառով յետաձգուած էր:

Ընտրուած բազմութիւն մը, ուր կ'երեւան նաեւ Վսեմ. կրթական Տեսուչը և կարգ մը կառավարական բարձրաստիճան պաշտօնեաներ: Հանդէսը կը բացուի Վեհ. Կայսեր ուղղուած ձօնով մը:

Ես չպիտի նկարագրեմ հանդէսը իր բոլոր մանրամասնութիւններով, քանի որ իր ամբողջութեանը մէջ ինքնին սիրուն անցաւ: Շահեկան կողմը այդ կրթական տօնին՝ կը կազմէին դպրոցին Թուրքերէնի ուսուցիչ կրթական Վսեմ. հաշուակալ Քէմալ էֆ.ին պատրաստած երկու Թուրքերէն տրամախօսութիւնները, որքան գեղեցիկ նոյնքան շինիչ և օգտակար:

Իսկ այս ամէնուն մէջ շահեկան էին նաեւ հայերէն կրկնակ տրամախօսութիւնները, վեր առնուած ժողովրդական բարքերէն, «վարժապետին վերջին խօսքերը» ու «Փուրը ինկած կտակ մը»:

Հիանալի կերպով պատկերի մէջ առնուած էին տեղական ջիփերը, իրենց բոլոր ինկած ու աւրուած գիծերովը, ու այդ ամէնէն վեր գաղափարական գեղեցիկ խօսելը: Քահանայ Տ. Յարութիւնը որ գեղացիի տարազով մէջտեղ կու գայ, իր գիւղը լքած ու անտէր թողած դասալիք տէրտէրու վատութեամբը քաղաքը կը կենայ ու չուզեր անկէ բաժնուիլ՝ ճիշդ ինչպէս մեր միւս կարգ մը եպիսկոպոսները Պոլիսէն զատուիլ չէին ուզեր: Գոնէ ինկած տեղը հանգիստ կենար կամ իր հօտին օգտակար ըլլալու բարեպաշտական տրամադրութիւնը ունենար:

Քանի զէմքն է որ կը պտտցնէ տունէ տուն, քաղքէն գիւղը ու ամէն տեղ, և այնպէս որ ունէ բարեպաշտական գործի մէջ ալ է՛ն աղտոտ դերը կը ստանձնէ, քայքայելով, վիժել տալով զայն: Ազգային մը որ իր ծախքով կտակ մը կը շինէ իր տղոցմէ գաղտնի ընծայարան մը հաստատելու համար, և որուն ներկայ կը գտնուի այն ատեն Տ. Յարութիւնը, ու գիտնայիք թէ յիշեալ ազգայինը համոզողները ի՛նչ լեզու ու շունչ կը վատնեն, ի՛նչքան չարչարանք կը քաշեն, անոր գլուխը թրջելու, հազար յոգնութիւնէ ետքը վերջապէս յաջողելով: Կտակին գոյութեանը մինակ երկու քահանայ և ուրիշ անձ մը տեղեակ են. ահա քանի մը օր ետքը ազգայինին տանը մէջ կռիւ մըն է կը փրթի, տղաքը կը թափին խեղճ մարդուն գլուխը. դուռ դրացին կը հաւաքուին գլուխնին, կը պոռան կը կանչեն. դրացինները իրենց իմաստուն միջամտութիւնը կ'երեւցնեն. ու մարդը կը ստիպեն որ ետ առնէ կտակը, ու կը յաջողին: Պատկեր մը ինքնին որ ընդլայնուելով կրնայ ամբողջ Խարբերդութեան մը նիւթը դառնալ ամէն յաջող պայմաններով: Հա՞րկ է ըսել թէ այս և միւս նոյնքան գեղեցիկ կտորը պատրաստուած էր Ռուբէն Զարդարեանի կողմէ, որ տնօրէն Սիմոնեան էֆ.ի հետ վարժարանին հոգին կը կազմէ:

Բարձրագոյն կարգի աշակերտները մէյ մէկ գրութիւն կը կարդան, իրենց առանձին խմբագրութեամբ, որոնց ամբողջին մէջ գրական ճկուն լեզուի մը հետ, ամէնէն աւելի գաղափար է որ կը փողփողի: Անոնց ամէնուն ալ մեր սրտագին շնորհաւորութիւնները:

Վարժարանական հանդէսները մանաւանդ գաւառներու մէջ մեծապէս կրթիչ ու ոգեւորող են միշտ կրթական տեսակէտով, որուն ամբողջ խօսակցութիւնը հանդէսն էր. համայնքին մէկ ծայրէն միւսը, Մեզիրեցիներուն երեսն ի վար զուարթութիւն մը կը լեցնէ, արտայայտելով ներքին գոհունակութեան մը շատ բարի տրամադրութիւնը:

Ինչպէս Մեզէրէի բարձրագոյն վարժարանը՝ իր մօտիկ երեք տարուայ հիմնարկութենէն ասդին, բիչ անգամ խօսեցնել տուած է իր վրայ՝ անշուշտ այս պարագան՝ եթէ հոն գործող ուսուցիչներու տարապայման համեստութիւնը կը մատնանշէ, ուրիշ ուղղութեամբ մըն ալ բաւական փաստ հետեւանք կրնայ ունենալ տոհմային դասախօսականութեան, ու տեսէք ինչու. Նախ անոր համար որ այսօր Մեզիրէի բարձրագոյն նախակրթարանը միակ ազգային հաստատութիւնն է որ կ'ապրի բոլորովին հաստատ հիմերու վրայ. քանի որ իր պիւտճէն հաւասարակշռուած է անշարժ եկամուտներով և ամէն քաջալերութեան արժանի է, երկրորդ՝ անոր համար որ վարժարանը այսօր շրջակայ գաւառներուն մէջ միակն է որ կրնայ մրցիլ միսիոնարական գոլէճին դէմ. և այս մրցումը հաւատացէք արժանիքի տեսակէտով այնքան պատուաբեր է մեզի: Ու էն վերջին ու կարեւոր պատճառով մըն ալ որ մեր միւս գաւառացիները օրինակ կրնային առնել Խարբերդէն, ու հակառակ պարագային ալ իրենց տղաքը փոխանակ օտար միսիոնարին գոլէճը ղրկելու, այս հայ հաստատութեան հասցէին ուղղել:

Ես իբրեւ Երզնկացի, հաւատացէք սրտի տեսակ մը սեղմումով կեցայ այն հանդէսին մինչեւ վերջին ժամը երբ անդին իմ քաղքիս մէջ՝ վարժարանները իրենց դռները կը փակէին խեղճ տղոց երեսին, քանի որ տեղւոյն հայ ջոջերը մատով փողոցը կը ցուցնէին անոնց:

Երզնկա համեմատաբար շատ աւելի խոշոր դրամագլուխ ու նիւթական լայն միջոցներ ունի իր ձեռքին տակ ու յատկացուցած ալ է զանոնք իր վարժարաններուն համար. սակայն անոնք, այդ վարժարանները երբեք պահանջուածը չեն արդիւնաւորած ու Խարբերդի չափ բեղմնաւոր բան դուրս բերած: Այս երկու քաղաքին յատկանշանական տարբերութիւնը տեսէք ի՛նչ բանի մէջ կը կայանայ:

Մինչդեռ Խարբերդցին լաւ տնտեսող կ'երեւայ, Երզնկացին գէշ վատնող մըն է: Մինչդեռ Խարբերդի մէջ լոկ մտքի վրայ համրուող ուսուցչական խումբ մըն է որ կրթական գործը կը վարէ ու վառ կը պահէ, Երզնկայի մէջ նոյն այդ կարգ մը ուսուցիչներէն են որ կրթական գործը կը խեղդեն:

Խարբերդցի հասարակութիւնը այսօրուան իր տրամադրութիւններովը երբե՛ք կարելի չէ բաղդատութեան դնել Երզնկացիներուն հետ. հոն ժողովուրդը իրեն ինկած բաժինին ու պարտականութեան հիմնովին գիտակ է, և այս իսկ պատճառով էր որ այս տարուան դպրոցները միացնելու հարցը չկրցաւ յաջողցնել. եթէ հակառակը պատահէր՝ դժբաղդութիւն մը պիտի ըլլար Երզնկայի կրթական գործունէութեան. թէ ինչո՞ւ. այս կը թողում ուրիշ յօդուածի մը:

Այսպէս եթէ վաղը կամ միւս օր Խարբերդի ծանօթ ուսուցիչները հեռանային, հոս ամէն բան աւրուած և քայքայուած պիտի ըլլար. մինչդեռ Երզնկայի կրթական յաջողութիւնը լոկ նոր գտնուող կարգ մը ուսուցիչներու վտարումէն կախուած է. այդ հին պատուելիները Թըթխալղէ, կերուխումէ աչք չբացող ետնած դասատուները թող հեռանան վաղը իսկ Երզնկայէն, ու պիտի տեսնէք թէ նոր ու ընտրուած ուսուցչական մարմին մը ակնախտիղ արդիւնք պիտի կրնայ տալ, որովհետեւ հաշուեցէք անգամ մը, տարին մօտաւորապէս 1000 ոսկի կը տրամադրէ Երզնկացին իր կրթական գործին համար, մինչդեռ Մեզիրէի բարձրագոյն վարժարանին 250 ոսկի ծախսելով կարեւոր ուսուցիչներ կը պահէն վարժարանին մէջ: Ըսել է լոկ բարոյական մասը, հաստատութեան մը կենսական կորիզն է որ կը պակսի հոն, թափուած ջանքերը չեն պտղաբերիր. ի՞նչ կը սպասէիք վարժարանէ մը, ու անոր ուսումն. յայտագրէն՝ երբ 12-13 տարեկան տղոց, հայերէնի գրական ուսումը դրաբար Աւետարանի վերլուծութեամբը կը հոգայ ու բաւականացնել կու տայ. կրթական այդ մեթոտը շատ լաւ կը յարմարէր հին, շատ հին թուականներուն:

Այդ ուսուցիչները իմ հայրենակիցներս և իրենց երանելի տեսուչը հին դպրոցական օրերու ժամանակուան պաշտօնեաները ըլլալով, շատ մօտէն ծանօթ եմ անոնց մտաւոր կարողութեան, աշխատասիրութեան, ու ժամանցներուն, զորս ամօթ կը զգամ զուգակշիռ մէջ դնել հին ճանչցած ուսուցիչներուս կարողութեանը և ապրելու հայեացքներուն հետ:

Վարժարանական այս աննախանձելի կացութեան է՛ն ծանր պատասխանատուութիւնը ունի անշուշտ էֆէնտին՝ որ երբեք մէկ խօսքով ոչ իր պաշտօնին և ոչ ալ ժամանակին մարդն է պարզապէս:

Թող որ Առաջնորդ հայր սուրբն ալ իր պատասխանատուութեան լայն բաժինը ունի, երբ մօտէն գիտակ ըլլալով կարեւոր գաւառի մը այնքան հոգածութիւն պահանջող այս կրթական հարցին պարագաներուն, թոյլ և անկեալ վերաբերութեամբ մը կը նայի այս ամէնուն:

Եւ արդէն ի՞նչ կարելի էր սպասել այդ Առաջնորդէն, երբ երկու տարի առաջ քաղաքին հասարակութեան օգտակար ըլլալու տենչանքով, գրադարան-ընթերցարան մը բանալու համար, խումբ մը ինտելիգենցեա եռանդուն և ազնիւ անձերու այնքան ջանքով և զոհողութիւնով գրեթէ ձեռք բերած նիւթական և բարոյական նշանակելի արդիւնքը իր ողորմելի գործունէութեամբ և նկարագրովը փճացուց:

Եւ եթէ փորձուէիք բաղդատութեան դնել այդ առաջնորդը, Արաբկիրի Գեր. Առաջնորդ Մուշեղ վարդապետին հետ, ի՞նչ հակադրութիւն դուրս պիտի գար. առաջինը շինուած, շէնցած վիճակի մը կրթական է՛ն կենսական տրամադրութիւններն է որ կը սառեցնէ օրէ օր, իսկ վերջինը ոչ չէն վիճակի մը կրթական բարձրացման կը ձգտի այնչափ գովելի եռանդով:

ԵՐԶՆԿԱՑԻՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՍԱՒԱԼԱՆԵԱՆ

Արեւելեան Մամուլի վերջին թիւէն կը տեղեկանանք թէ Հայրապետ Սաւալանեան յունուար 17ին մեռեր է 80 տարեկան հասակին մէջ: Այս առթիւ, հանդէսին աշխատակիցներէն մէկը հետեւեալը կը գրէ. «Հանգուցեալը գրական ծանօթ հին դէմք մըն է, մանաւանդ իր քաղաքակից Իզմիրցիներուն. դեռ պատանի՝ ինքզինքը նուիրելով կրթական գործին, երկար տարիներ վարեց ուսուցչական պաշտօն Իզմիր, Երուսաղէմ, Աղեքսանդրիա, Խօտէմիչ: 40-50 թուականներուն՝ ուր Իզմիրի գրական կեանքը նոր ոգի ու փայլ կ'առնէր, Սաւալան եղաւ գործակից այդ փայլը ստեղծողներուն և զանազան ժամանակներ վարեց Արշալոյսի և Սիօնի խմբագրութիւնը, հմուտ Փրանսերէն և իտալերէն լեզուաց, թարգմանեց Շաթոպրիանի Աթալան, նաեւ Դիտութիւն զԱստուծոյ բարոյալից գիրքը: Սակայն իր գրական գործունէութեան էն արդիւնաւոր շրջանը բոլորեց Երուսաղէմ, ուր ուսուցչի, Պատրիարքական քարտուղարի, տպարանապետի ու այլ կարեւոր պաշտօններ վարելով՝ առիթ ունեցաւ պրպտելու վանքին գրադարանը և յօրինեց հին հայ ձեռագիրներու մէկ ընդարձակ ցուցակը, ինչպէս և գրեց իր ամէնէն կարեւորը երկը, Երուսաղէմի ժամանակագրական պատմութիւնը որ՝ ձեռագիրներու ցանկին հետ դեռ կը մնայ անտիպ Ս. Յակոբայ վանքը: Բաց գրաբարագէտ՝ հմտալից յառաջաբանով և կարեւոր լուսաբանութեամբ իլոյս հանեց հին մատենագրութենէն Մատթէոս Ուռհայեցւոյ, Ղերուբնայ Եդեսացւոյ ու Միխայէլի Ասորւոյ գործերը. ասոնցմէ զատ յօրինած է Ուղեցոյց Ս. Երկրի, Մենտոր Մանկանց. սրբագրած և բարեփոխած է Յովսէփի Գեղեցիկ անուն բանաստեղծական գիրքեր և Երկամեայ պանդխտութիւն ի Հայաստան գործը՝ որուն Փրանսերէն թարգմանութիւնը ձօնուած է՝ հոգելոյս Եսայի Պատրիարքին կողմէ՝ առ Վիքթորիա թագուհին Անգլիոյ: Իր վերջին գրական երկը եղաւ Կենսագրական Յուշեր՝ ուր իր անձնական յիշատակներուն խառնուած են տոհմային շահեկան դէպքեր և նշանաւոր դէմքեր: Հայրապետ Սաւալանեանի մահուամբ Իզմիրցին կը կորսնցնէ բարի, ազնիւ և աշխատաւոր քաղաքացի մը ու գրական համեստ վաստակաւոր մը:

Վ. ԱՐՍԱՄ

ՆՈՐ ՔՆՆԱԴԱՏԻՆ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐԸ

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲԱՑ ՆԱՄԱԿԻՆ

ՎԵՐ. Հ. ԲԱՐՍԵՂ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻՆ

Ա.

Վեր. Հայր,

Ինչպէս Յովհ. Մանդակունիի վրայ կատարած ձեր ուսումնասիրութենէ չորս տարի ետքը քննադատական մը կը գրէի Արեւելքի մէջ (Թ. 4356, 4357), նոյնպէս նաեւ ինծի ուղղուած ձեր Բաց Նամակէն (Բազմավէպ, 1900 Թ. 9) չորս ամիս վերջ հազիւ կը փութամ պատասխանել: Զորս թիւին մէջ մասնաւոր դիտում մը չկայ ընաւ: Պարագաներու արդիւնք պարզապէս. ուրիշ ոչինչ: Փակագծենք ուրեմն:

Կարդացի ձեր պատասխանը, Վեր. Հայր, զոր տուած էք ձեր լռութիւնը արհամարհանք մը համարել չտալու և քննադատականովս պղտորուած միտքերը վերաշինելու կրկնակ նպատակներով: Մեծ պատիւ մըն է որ կ'ընէք մեզ. վասն զի եթէ քննութեան առարկայ եղած կէտերու մասին չհամաձայնինք նոյն իսկ, կը բաւէ որ զանոնք աւելի հետազօտած ու ուսումնասիրած և մանաւանդ թէ իրարու ծանօթացած կ'ըլլանք:

Ձեզի պատասխանելէ առաջ, պիտի խնդրեմ ձեր ներողամտութիւնը, դիտել տալու ձեզի կէտ մը որ կրնայ ուրիշ ատեն օգտակար ըլլալ նմանօրինակ պարագայի մէջ:

Անհրաժեշտ պայման է որ, մեր ընդդիմախօսին ամէն առարկութիւնները հերքելու համար, մտադիր ընթերցում մը ընենք անոր գրուածին, ակնյայտնի և ծաղրելի խեղաթիւրումներու մէջ չգահավիժելու համար, և մանաւանդ ակամայ սպրդած սխալներէ առիթներ չստեղծենք մեզ ի նպաստ փաստեր կազմելու կամ մեր ընդդիմախօսը հակասական ներկայացնելու յաջս ընթերցողին. այս ընթացքը հեռի է ուղղամտութենէ:

Թէ ինչո՞ւ պարտաւորեցայ այս կէտը դիտել տալու, կրնաք մակաբերել զայն, եթէ իմ դրած պայմանովս հաճիք վերծանել այս երկրորդ պատասխանիս ամբողջութիւնը:

Զիս աւանդամոլ մը ուզած էիք ներկայացնել և բանասիրական ուսումնասիրութեանց շրջանակէն խոյս տուող հեռու: Ի՞րա՞ւ կ'ըսէք: Բայց նախ հարցնեմ. կարդացի՞ք արդեօք այն պզտիկ յառաջաբանը, որուն հարկ տեսած էի «մտնելէ առաջ բուն նիւթին մէջ, այն է քննելու այն ժամանակագրութիւնը» զոր ուզած էիք հաստատել: Ուշադրութիւն դարձուցի՞ք նաեւ սա տողերուս. «Բայց Հ. Սարգիսեան կ'ախորժի տարամէտ խոստումներէ, կը սիրէ յարակարծիքներ կամ նորութիւններ պաշտպանել. այս մասին կը համակրինք իրեն: Աւանդամոլ մը այսօրինակ գաղափարներ կրնա՞յ յայտնել. մտքին մէջ ինքնաբերաբար եկած խենթ կարծիքները հրապարակելը լրջութի՞ւն է: Այսպիսի անխորհուրդ կերպով յայտնուած գաղափարներ կամ կարծիքներ կրնամ ափերով մէջ բերել Ձեր գրուածներէն, ցուցնելու համար թէ միշտ նոր բան ըսելու մարմաջը ունիք որ յաճախ այլանդակութիւններու տարած են Ձեզ, որովհետեւ աչալուրջ ուսումնասիրութենէ բղխած չեն: Մենք աւանդութիւնները կը յարգենք ճիշդ այն կանոնով զոր դուք ալ ընդունած էք. սակէ զատ բանասիրական կարծիքներու մէջ ոչ հինը գիտենք և ոչ նորը, այլ այն որ իրողութիւններու ճշմարիտ և չխախտող քննութենէն կը բղխի: Այս մասին Ձեր յառաջ բերած նմանութեան օրինակէն, հնութեանց թանգարաններու արժանի բանաստեղծական ծթուած ճռռոմ բացատրութիւններով որոնց այնքան անձնատուր կ'ըլլաք Ձեր գրուածներուն մէջ, հաւատացէք որ բան մը չհասկցայ. բան մը ըսած ըլլալու համար թուղթ մրոտեր էք. անհամ էր պարզապէս: Բայց այդ կերպ ենթադրութիւն մը Ձեզի թողլով, կը փութամ ըսել թէ այն յառաջաբանը այն նպատակով գրած էի, որպէս զի Ձեզի նման ընթերցողներ զգուշացնեմ ու և է աննպաստ ներշնչումէ: Վախս գլուխս եկաւ: Դուք չէք կրցեր թափանցել իմ գաղափարներս, թերեւս կամաւ. անկեղծ չէք ինչպէս կ'ուզէք հաւատցնել, բայց այսօրինակ հոգեբանական երեւոյթ մը դժուար չի մեկնուիր, Հայր Սարգիսեան:

Կը ցաւիք իմ ժամանակ վատնած ըլլալուս համար. բայց ինչո՞ւ ինծի հետ հոգը ինկաք. ինչո՞ւ փութացիք պատասխանել ինծի. պղտորուած մտքե՛րը հանդարտեցնելու.—չեմ կարծեր:

Նոյնպէս ցաւ կը յայտնէք որ չեմ ըսած ինչ որ պէտք էր ըսել ձեր երկասիրութեան մասին. բայց ես ձեր ուսումնասիրութեան ամբողջական քննադատութիւնը չէի ըներ որ իրաւունք ունենայք այդ մասին ցաւելու. թող թէ քանի մը տողերով ղանց ըրած չեմ յայտնելու գրքին ընդհանուր արժէքը:

Հիմա գանք քննութեան տակ եղող խնդիրներուն.

Ա.— Այնպէս մը կարծեր էք որ մենք հաստատ համոզուած ըլլանք իբր կաթողիկոս ընդունելու Փարպեցիի, Մելիտէն և Մովսէսը: Կը ցաւիմ որ կը շտապէք կարծիք մը յայտնելու ատեն: Մեր գրած տողերը յառաջ կը բերենք կրկին և կը խնդրենք որ այս անգամ ուշադրութեամբ կարդաք. «Հ. Բարսեղի այն ենթադրութեան թէ Մելիտէ և Մովսէս հակապատմական կաթողիկոսներ ըլլան կամ լոկ տեղապահներ, աւելի թերեւս ուժ տան բազմաթիւ միջնադարեան պատմագիրներու, ի մէջ այլոց Յովհ. պատմաբանի, անյիշատակ թողած ըլլալը, և սակայն ծանրակշիռ իրողութիւն մըն է. այսու հանդերձ այսօրինակ պատմական առեղծուածի մը մէջ հաստատ վճիռ մը, ձախող քայլ մը պիտի ըլլար, գահավիժում մը պատահականութեամբ սպառնացուած: Մենք կ'ընդունինք Հ. Սարգիսեանի հետ առաւել թէ Գիւտ կաթողիկոսի աթոռակալութեան թուականը 454 կամ 464, խնդրական է տակաւին.» կը տեսնէ՞ք, Հ. Սարգիսեան, գնահատել գիտեմ եղեր ձեր աշխատութիւնը. բայց դուք փոխանակ գրուած մը խեղաթիւրելով հասկնալ ու հասկցնելու, ջանացէք ուշադիր կարդալու հոգ տանիլ:

Մենք միայն ակնարկեցինք որ Ղ. Փարպեցիի ԿԲ. հատուածը չէր կրնար եկամուտ ըլլալ. և յայտնեցինք թէ ԿԲ. հատուածը նախորդին հետ սերտ կապ ունի, անհրաժեշտօրէն հանգուցուած է անոր: ԿԱ. գլուխին վերջին տողերը կը հարկադրէին պատմութիւնը ընդհատել և բացատրութիւն տալ թէ ո՛վ էր այդ տողերուն մէջ յիշուած Գիւտը: Ուշադիր ընթերցում մը անօգուտ չըլլար կարծեմ:

Բ.— Սեբէոսի Ա. և Բ. գլուխներուն (Ժամանակագրութիւն) համար Հ. Զարբհանալեան և Գ. Խալաթեանց անանուն դրողի և յետնագոյն ժամանակի գործ կը կարծեն: Դուք ալ, նոյն կարծիքը ունենալով հանդերձ, հետեւաբար վստահելի աղբիւր մը չնկատելով զայն, կը ղրկէք մեզ Մովսէսեանցին որ տարին մէկ կարծիք կը փոխէ բանասիրական խնդիրներու մէջ: Միայն թէ Գիւտի մահուան թուականը որոշելու համար յամենայն դէպս առանց երկբայութեան կը համարիք Սեբէոսի աւանդածը Յունաց Լեւոն կայսեր գահակալութեան և Պերոզի 25րդ տարւոյ համեմատութեան մասին:

Մենք Փարպեցիի (*) յիշած բիւզանդական կայսրը Լեւոն Բ. համարելով, չենք սխալած ընաւ. բայց կը զարմանանք թէ ի՛նչ հրաշալի եղանակով մը այդ Լեւոնը Լեւոնդիոս կը դառնայ, որուն գահակալութիւնը Հէնրիկոս Գելցերի, ինչպէս կ'ապահովցնէք, 484ին տեղի ունեցած է ի Տարսոն:

Բայց ո՛ւր է Լեւոն (Léon), ո՛ւր է Լեւոնդիոս (Léonce): Դուք իրաւունք չունիք անունները ըստ կամս ծայրատելու կամ երկարելու:

Անուղիղ ճամբով խնդրին լուծում տալը, կը վտանգէ առաջադրեալ աշխատութիւնը:

Բայց մենք այս խնդիրը տարբեր առաջադրութեամբ մը քննած ու ձեզ համար այն աննպաստ արդիւնքին կամ եզրակացութեան յանգած էինք և որուն պատասխանելէ խոյս տուած էք:

(Շարունակելի) Գ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

(*) Սեբէոսի անանունի ժամանակագրութիւնը մեզի համար ընաւ կարեւորութիւն չունի. սխալներու կոյտ մըն է այն. կ'ուզուի՞ օրինակ մը. Ահաւասիկ. ըստ Սեբէոսի Պերոզի կը յաջորդէ Կաւատ. Վաղարշի անունն չի տար ընաւ: Մինչդեռ ըստ Փարպեցւոյ և Ագաթիոսի, որ Զ. դարու յոյն պատմագէտ մըն է և սասանեան պարսից արքունի դիւաններէն քաղած է իր պատմութեան նիւթը Երեւելի Սարգիս թարգմանիչի ձեռքով, Պերոզի յաջորդած է Վաղարշ և ապա Կաւատ: Թէև Պրոկոպիոս յոյն մատենագիրը (Զ. դար) Պերոզէ վերջ իբրեւ յաջորդ կը դնէ Կաւատը իբր երկու տարի և ետքը Վաղարշ չորս տարի և վերստին Կաւատը, սակայն այս մասին աւելի ճշդապատում և ստոյգ են Փարպեցին և Ագաթիոս:

—)(114)(—

ԺՈՐԺ ՓՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՅՍԸ

Ժ.

Ու երկու բարեկամները Նորատի կնոջ յատկացուած բնակարանը ուղղուեցան: Կրաս միշտ գեղանի ու ժպտուն մեծ սիրով ընդունեց զանոնք. Նորատի կնոջ աչքերուն մէջ ուրախութեան, երջանկութեան ակներեւ շող մը կը փայլէր, երբ Ռաուլը տեսաւ:

—Էհ, ինչպէս էր երէկ գիշերուան հանդէսը. իրաւ է թէ ես կանուխ մեկնեցայ, չկրնալով հանդուրժել չորս կողմ տարածուած գլխիշ անուշահոտութիւններուն և ծխախոտի ծուխերուն, մանաւանդ այդ օրիորդներուն զզուելի պարերուն: Բայց ի՛նչ տարօրինակ գաղափար ունեցած է ռաճան, ինծի պէս նորատի կին մը հրաւիրելով նմանօրինակ շուայտ ու հեշտագրգիռ պարերու: Թէեւ մաքրակրօն մը չեմ ընաւ, մանաւանդ Հընդկաստանի մէջ, ուր անպարկեշտութիւնները ու տարփային տեսարանները սովորական բաներ դարձած են, բայց այդ հնդիկ աղջիկներուն պարերը մեծապէս զայթակղեցուցին զիս: Իրենց հագած նուրբ շղարշները տակաւ կը մերկանային, քանի պարերը կ'ոգեւորուէին լիրբ շարժուձեւերով: Ու հակառակ Պահուր Սինկի անվերջ թախանձանքներուն, որ կը յայտարարէր թէ պարերուն ամէնէն շահեկանը վերջին մասն է, խոյս տուի սրահէն:

—Տիկին անհանգիստ չեղա՞ք այդքան աղմուկէն ու յոգնութենէն, ըսաւ Հանրի խիստ բնական շեշտով մը:

—Ա՛հ, յոգնութիւն ըսուած բանը ինծի համար չէ, ինչպէս գիտէ Ռաուլ: Բայց դուք երէկ գիշեր չզուարճացաք, որովհետեւ մտահոգ մարդ մը երբեք հաճոյք չի զգար, եթէ նոյն իսկ այդ կարգի պարերու ներկայ գտնուի:

—Տիկին, երեւակայեցէք որ ըսաւ Հանրի, երէկ գիշեր տարօրինակ բան մը պատահեցաւ մեզի:

Տիկին Կրաս չեշտակի նայեցաւ երկու բարեկամներուն:

—Պատճառը սա է որ հաշիշ հրամցուցին մեզ, որով ամբողջ գիշերը անգիտակից վիճակի մը մէջ անհնարին մտացնորութեանց ենթարկուեցանք:

—Հաշիշ տուի՞ն մի ձեզի, պատասխանեց Կրաս զարմանքով. ե՞րբ և ո՞ւր եղաւ ատիկա:

—Բայց երէկ իրիկուն իսկ, ըսաւ Հանրի, երբ վարդէ անուշ կը հրամցնէին մեզ:

Նորատի կինը ցնցեց գլուխը:

—Նիւթապէս անկարելի է ձեր ըսածը, յարեց Կրաս, քանի որ ես ալ քանի մը անգամ կերայ այդ անուշէն, որ շատ սքանչելի համ մը ունէր: Հաւանական է որ ձեր ծխամորճներուն մէջ հաշիշ դրըուած էր. բայց ո՞վ կրնայ ըրած ըլլալ այդ անշահ կատակը:

—Հանրի ու ես ի զուր փնտռեցինք ատոր հեղինակները, բայց չկրցանք երեւան հանել թէ ո՞վ կրնայ շահ ունեցած ըլլալ մեզ գինովցնելուն մէջ:

—Ապահով եղէք թէ ոչ մէկը յանցաւոր է այդ մասին. հնդկական չափազանց համեմուած կերակուրները ու շամբանեան եղած ըլլալու են միակ պատճառը ձեր գինովութեան:

Երկու բարեկամները իրենց գլուխը ցնցեցին:

—Պերճախօս օրինակ մը պատմեմ ձեզի. սըր Ճօ որ ընաւ ոգելից ըմպելի չի գործածեր, երէկ գիշեր բաւական նշանակութեամբ գինով մըն էր, այնպէս որ ստիպուեցան իր սենեակը տանիլ զայն: Տակաւին այս առտու ներկայանալի վիճակի մէջ չի գտնուիր, և ինէ ներում խնդրած է որ չպիտի կրնայ միասին նախաճաշել:

Ռաուլ և Հանրի անօգուտ համարեցին աւելի եւս պնդել իրենց ունեցած կասկածներուն վրայ, որովհետեւ սա համոզումը ունէին թէ իրենց հետ խօսող կինը ճարպիկ ստախօս մը ու նենգամիտ մըն էր:

Անգլիացի սպասաւոր մը սուրճ մեծարեց երկու հիւրերուն, որոնցմէ Ռաուլ խոր անձկութեամբ կը դիտէր պատին ժամացոյցին սլաքը:

—Ձեր տառապանքին վերջ դնեմ, ըսաւ Կրաս, թէեւ ռաճային ունկնդրութեան համար բաւական ատեն կայ:

—Բայց ռաճան ի՞նք որոշեց ունկնդրութեան ժամը, ըսաւ Հանրի:

—Անտարակոյս, ռաճան մոռցած ըլլալու է որ պատասխանեց նորատի կինը, մոլեռանդներու, քուրմերու, Փաքիրներու և պարուհիներու թափօր մը որ Պէնարէսէն մեկնած է, այս պահուս հոս կը հասնի: Տեսէք անոնց աղմուկները կը լսուին. ռաճան այդ թափօրին անցքը դիտելէն յետոյ միայն ձեզ պիտի ընդունի, ինչ որ կէս ժամէն հազիւ կ'աւարտի:

Բայց Ռաուլի պնդման վրայ, երկու բարեկամները ու Կրաս ունկնդրութեան սրահը գացին: Ռաուլ անհամբերութեան նշաններ ցոյց կու տար՝ Պահուր Սինկի ուշանալը տեսնելով. վերջապէս զինակիրները երեւցան որոնք բարեւի կեցան, երբ ռաճան սրահ մտաւ: Պահուր Սինկ խռոված, յուզուած կերպարանք մը ունէր. ձեռքով բարեւեց տիկին Ռիշմոնտը և երկու բարեկամները ու իրեն յատուկ տեղը նստեցաւ:

—Հաիմ Տօրանին ներս մտցուցէք, ըսաւ ռաճան, իր զինակիրներէն մէկուն:

Քանի մը վայրկեան յետոյ Հաիմ Տօրանի ներս մտաւ ու խոնարհութիւն մը ըրաւ ռաճային առջեւ, որ հարցուց իսկոյն.

—Դեղին Մարգրիտը ո՞ւր է:

(Շարունակելի)

Քաղաքական Լուրեր

ԼՈՒԻ ՊՈԹԱ

Պոթայի կարծեցեալ անձնատուութիւնը.— Պատերազմական նախարարութեան հերքումը.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ։

Լոնտոն, 28 փետրուար.— (Բարիզեան թերթի մը թղթակցէն).— Ամբողջ օրը զրոյց կար թէ Լուի Պոթա զօրավարը անձնատուր եղած է։ Նոյն իսկ ժամը, տեղը և անձնատուութեան պարագաները կը հաղորդուէին։ Այս առտու կ'ըսուէր թէ պատերազմական նախարարութիւնը այդ լուրը հաստատող հեռագիր մը ստացած է։ Կէս օրին պատերազմական նախարարութիւնը յայտարարել տուաւ թէ այդ տեսակ լուր մը ստացած չէ։ Այս օր կէսօրէն վերջը լուր ելաւ թէ արտաքին գործոց նախարարութիւնը լուր առած է։ Քիչ վերջը այդ պաշտօնատանն ալ յայտարարել տուաւ թէ այդ տեսակ լուր մը առած չէ։ Վերջապէս կառավարութիւնը հասնական գտնելով որ պիտի ենթադրուի թէ գաղթային պաշտօնատանը լուր առած է Պոթայի անձնատուութեանը վրայ, ուստի որոշեց առաջին առիթէն օգտուիլ, Խորհրդարանին մէջ պաշտօնապէս հերքելու համար այդ լուրը։ Այդ առիթը ներկայացաւ իրիկուան ժամ 6ին, երբ Երեսփ. Ժողովին մէջ ազատական երեսփոխան մը այդ մասին հարցապնդում ըրաւ պատերազմական նախարարութեան։ Պ. Պրոտրիք պատասխանեց թէ այդ մասին որ և է պաշտօնական լուր ստացուած չէ։ Պատերազմական նախարարին այդ յայտարարութենէն ետքը ոչ ոք պնդեց լուրին ստոյգ ըլլալուն վրայ, որով Լոնտոնի մէջ այս իրիկուն Պոթայի անձնատուութեանը հաւատացողներու թիւը հետզհետէ պակսեցաւ։ Խորհրդարանին շրջականերուն մէջ բացարձակապէս կը յայտարարուէր որ քառասունըութ ժամէ ի վեր Լորտ Քիչնէր կարեւոր բանակցութիւններ կը կատարէ, որոնց արդիւնքին կը սպասուի ժամէ ի ժամ։ Ամէնէն լաւն է սպասելը։ Բնաւ տարակոյս չկայ թէ, Լորտ Քիչնէր եթէ յաջողի, անմիջապէս պիտի ծանուցուի. Նաեւ տարակոյս չի վերցներ որ եթէ չյաջողի, գաղտնի պիտի պահուի։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Բարեյուսոյ գաղթավայրը.— Տէվէթ եւ Հէրցոկ.— Քոլէզպէրկի շուրջը.— Անգլիական կիսաբաժին մը.— Թրանսվալի առեւելեան կողմ.— Ամերիկեան նաւահանգիստները.— Հաշտութեան յանձնաժողովը.— Պատերազմի ծախքը։

Տէ Ար, 28 փետրուար.— Վերջին լուրերու նայելով, Տէվէթ կը յառաջանայ դէպ ի Քոլէզպէրկ։ Քանի անգամներ փորձեց անցնիլ գետակը, բայց բնաւ չը յաջողեցաւ։ Մինչեւ երեք օր գետակը անանցանելի պիտի ըլլայ։ Տէվէթի և Հէրցոկի միացեալ զինուորները երկու հազար հոգիի չափ են։

—Հէրցոկ հրամանատարը որ անցեալ կիրակի երկաթուղիի գիծը անցած էր, միշտ կը գտնուի երկաթուղիի գիծերուն և Օռանժի կազմած քառակուսիին մէջ։ Անգլիական զօրախումբերը թշնամիին մօտերը կը գտնուին։ Ալիուալ-Նորթէն առնուած լուրերու նայելով, գետակին ջուրերը կ'իջնեն։ Անկարելի է ըսել թէ Տէվէթ ի՛նչ պիտի ընէ։ Ստոյգ աղբիւրէ լուր կը տրուի թէ Տէվէթ պատասխաներ է Հէրցոկի, որ հրահանգ ուզած էր գաղթավայրը մտնելու, թէ իր զինուորները ու ձիերը ուժաթափ են և թէ հրամանատարները այն ատեն պիտի քննեն անձնատուութեան խնդիրը, երբ իրենց Բարեյուսոյ գաղթավայրը մտնելը նպաստաւոր արդիւնքներ չունենայ։

Լոնտոն.— Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ մարտ 15էն առաջ 10,000 զինուորներ և 1,260 ձիեր ղրկելու համար հարաւային Ափրիկէ։ Նոյն պաշտօնատանը արտօնեց 15,000 զինուորներ գրել Լոնտոնի կամաւորներու գունդերուն համար։

Պուլսկ.— Քրիւկէր նախագահը հեռագիր մը ստացեր է Բրէթորիայէն՝ ծանուցանող թէ փեսան Քուսի-Մալան և թոռը Բիթ Քրիւկէր վերջերս սպաննուեր են պատերազմի դաշտին վրայ։ Ատոնք Տըլարիի զօրախումբին մէջ կը ծառայէին։

Օուտշորն.— Պաշտօնական զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Տէվէթ զօրավարը յաջողած չըլլալով Տալթոն-Բորթի կողմէն Օռանժը անցնիլ, դէպ ի Ռոֆոնթայն ուղղուեր է՝ Բէթիւլիի ճամբով։ Օռանժի ջուրերը կ'իջնեն։ Քոլէզպէրկի հիւսիսային արեւմտեան կողմը 24 մղոն հեռուն ութսունի չափ Պօէրներ կան։ Բնիկները կ'ըսեն թէ Քոլէզպէրկի հարաւային արեւելեան կողմը՝ 12 մղոն հեռուն՝ Ռասֆոնթայնի մէջ պօէր զօրախումբ մը կը գտնուի։ Երէկ առտու ութսունի չափ Պօէրներ Քրոուիսֆոնթայնի մէջ անգլիական շրջուն պահակախումբ մը պաշարեցին։ Բէյրընս զօրավարը Սլակթէրգաքուլին կը հեռագրէ թէ երէկ ընդհարում մը ունեցեր է թշնամիին հետ որ ցիրուցան եղեր է։

Սթրիէնսպուրկ.— 21րդ կիսաբաժինը այս առտու այս քաղաքը մտաւ։ Պօէրները քիչ առաջ հեռացած էին՝ հեռագրական ու թղթատարական կայանները քանդելէ և բաւական պաշար ձեռք անցընելէ յետոյ։

Բոհորիա.— Սմիթ Տօրիէն զօրավարը, Ամսթէրտամի արեւելեան կողմը, գրաւեց բազմաթիւ արջառներ, 60 ձիեր 40 սայլեր. Նաեւ ութսուն Պօէրներ գերի բռնեց։ Ֆրէնչ զօրավարը նոյնէն 50 Պօէրներ գերի բռնեց. միանգամայն արջառներ ու սայլեր գրաւեց։

Ուաշինկթըն.— Պ. Հէյ, փետրուար 19ին եղած հարցումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ ամերիկեան նաւահանգիստները գործածուած են ձիերու, ջորիներու և ուրիշ ապրանքներու հարաւային Ափրիկէ ղրկուելուն՝ 1899 հոկտեմբերէն մինչեւ 1901 յունուար 31, թէ այդ արտածմանց արժէքն է 26,595,692 տոլար, թէ բնաւ միջոցներ ձեռք առնուած չէին անասուններու և ապրանքներու օրինաւոր արտածումը արգիլելու համար, թէ այդ ժամանակամիջոցին արտածուած են 76,632 ձիեր ու ջորիներ և թէ ամէնէն աւելի հարաւային Ափրիկէ ղրկուած են ձի, ջորի և ցորեն. իսկ պահածոյ կերակուր, ռոմ և այլն՝ շատ քիչ. Նաեւ հրազէններ ու ռազմամթերքներ։

Լոնտոն.— Հարաւային Ափրիկէի հաշտութեան յանձնաժողովը այս իրիկուն գումարում մը ունեցաւ Պ. Քորթնիի նախագահութեամբ։ Միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ նախագահին կողմէ առաջարկուած սա որոշումը.

«Եթէ Պօէրները և Անգլիացիները ապագային պարտին միաբանութեամբ և խաղաղութեամբ կենակցիլ՝ պէտք է վերջ տալ անպայման անձնատուութեան քաղաքականութեանը։ Հետեւաբար այս երկրին ժողովուրդը պէտք է թախանձէ որ անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնուին, որպէս զի Պօէրները և Անգլիացիները հարաւային Ափրիկէի մէջ միաձայնութեամբ կառավարական որ և է դրութիւն մը հաստատեն՝ սա պայմանաւ որ ներկայ վտանգները պիտի չկրկնուին»։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը այսօր Երեսփ. Ժողովին ներկայացուց հարաւային Ափրիկէի պատերազմին ծախքերուն համար յաւելուածական փոքր հաշուեցոյց մը՝ երեք միլիոն անգլիական ոսկիի՝ երկու միլիոնը՝ ձիերու և մէկ միլիոնն ալ պաշարներու։ Այդ հաշուեցոյցը արդէն եղած ծախքերու համար է և պատերազմական նախարարութիւնը անպատճառ կ'ուզէ որ մինչեւ մարտ 31՝ այսինքն ելմտական տարեշրջանին վերջը՝ քուէարկուի։

ԹԻՄՄԻՄՈՒՆԻ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Նոր տեղեկութիւններ.— Պէրպէրներու կատաղութիւնը.— Յաջորդական երեք յարձակում։

Ալժէ, 27 փետր.— (Բարիզեան թերթի մը թղթակցէն).— Ստոյգ աղբիւրէ առնուած տեղեկութիւններ հասան Էլ Կոլէա՝ վերջերս կատարուած Թիմմիմունի ճակատամարտին վրայ, որ Ֆրանսացիներուն համար նպաստաւոր ելք մը ունեցաւ, թէեւ կրնար ըլլալ որ ցաւագին հետեւանք մըն ալ ունենար։ Փետրուար 18ին առտուան ժամ 5ին Թիմմիմունի զինուորական իշխանութիւնը որ և է տարակոյս չունէր Պէրպէրներուն կողմէ յարձակումէ մը։ Երկիրը հանդարտ կ'երեւար։ Սէռվիէռ զօրավարը որ միշտ հետախուզիչներ կը ղրկէ ամէն կողմ և իր զինուորներով ու թնդանօթներով պատրաստ կը սպասէ որ և է յարձակման դէմ դնելու, կը կարծէր թէ երկիրը խաղաղ վիճակի մէջ է։ Անուրանալի բան մը եթէ կայ այն է թէ հազարի չափ Պէրպէրներ կրցած էին ութ հարիւր քիլոմէթր ճամբայ կտրել և հրացանի մը գնդակին հեռաւորութեանը չափ մօտենալ ֆրանսական զինուորական կայաններուն, առանց նեղուելու և նշմարուելու։ Փետրուար 18ի առտուն, ժամ 4ին, կայանին հարաւային կողմէն անսովոր աղմուկ մը լսուեցաւ. պատրաստ ըլլալու նշան տրուեցաւ անմիջապէս։ Քիչ վերջը տեսնուեցան Պէրպէրները որոնք գիշերը, առանց ձայն հանելու, իրենց ուղտերը մօտեցուցած էին մինչեւ պատին առջեւ և կը պատրաստուէին ներս մտնել։ Մէկ վայրկեանի մէջ ֆրանսական բոլոր զինուորները ոտքի վրայ էին։ Թշնամին ինքն իսկ յանկարծակիի եկաւ յարձակման շուտ կատարուելէն. խիստ մօտէն կատարուած առաջին հրացանաձգութիւն մը քանի մը հարիւր հոգի գետինը փռեց։ Պէրպէրները փախան, բայց ժամ մը վերջը, երկրորդ յարձակում մը փորձեցին որ առաջինին պէս աղետալի եղաւ անոնց համար։ Այդ երկու յարձակումներու միջոցին Պէրպէրները կրցած էին իրենց մեռեալները ու վիրաւորները տանիլ։ Երբ առտու եղաւ, պատերուն մօտ հարիւրի չափ դիակներ կային։ Ժամ 6ին Պէրպէրները նորէն յարձակում մը փորձեցին, սակայն քսան հոգի կորսնցուցին։ Այդ երրորդ գործողութենէն ետքը Պէրպէրները փախան։ Տարակուսելի չերեւար որ այդ Պէրպէրները Մարոքի իշխանութեանց թելադրութեամբը մօտեցած ըլլան Թիմմիմունի, և այդ տեսակ յարձակումներէ տակաւին կը վախցուի։

ՔՈՒՊԱ

Քուպայի հիմնադիր ժողովին որոշած պայմանները.— Մ. Նահանգաց եւ Քուպայի յարաբերութիւնները։

Հաւանայի Հիմնադիր Ժողովը Քուպայի և Մ. Նահանգաց յարաբերութեանց մասին հիմնական օրէնքին մէջ դրուած պայմաններուն խմբագրութիւնը աւարտած է։ Այդ պայմաններուն էական տրամադրութիւնները հետեւեալներն են. 1. Քուպա ո և է օտար տէրութեան հետ այնպիսի դաշնագիր մը կամ համաձայնութիւն մը չպիտի կնքէ, որ կարենայ վնասել կամ սահմանափակել իր անկախութիւնը, և կամ թէ արտօնէ ո և է տէրութիւն մը Քուպայի մէկ մասը ձեռք ձգել, ըլլայ գաղթային նպատակով, ըլլայ ծովային կամ զինուորական տեսակէտով. Նաեւ կղզիին վրայ հեղինակութիւն կամ իրաւունք ձեռք ձգել։ 2. Կառավարութիւնը չպիտի թոյլատրէ որ իր երկիրը իբր խարիսխ գործածուի պատերազմական գործողութեանց, ընդդէմ Մ. Նահանգաց կամ ուրիշ օտար տէրութեան։ 3. Քուպա ամերիկեան գրաւման միջոցին զինուորական վարչութեան բոլոր գործերուն օրինական վաւերականութիւնը կը ճանչնայ։ 4. Քուպա պարտի իր առեւտրական յարաբերութիւնները կանոնաւորել, փոխադարձութեան վրայ հիմնուած դաշնագիրներու միջոցաւ, ձգտելով դէպի ազատ փոխանակութիւնը, բնական և ճարտարարուեստական ձեռնարկութեանց համար։

Դիտելի է որ առաջին երկու պայմանները ընդհանուր նկարագիր մը ունին և ամէն տէրութեանց համար են մէջը ըլլալով Նաեւ Մ. Նահանգները։ Այդ պայմանները կ'արգիլեն որ Քուպա իր հողէն մաս մը կամ նաւային կայան մը վարձու տայ օտար տէրութեան մը և նոյն իսկ Ամերիկացիներուն։ Այս պայմանները գրուած են Քուպայի օրէնսդիրներու կողմէ, պաշտպանելու համար Քուպայի անկախութիւնը, նոյն իսկ Ամերիկացիներուն դէմ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Գլխատութիւններ.— Աքսոր.— Շամբանեայի վերջին գաւաթները.— Դատապարտեալի մը յայտարարութիւնը.— Նոր յանցաւորներ.— Դեսպաններ։

Պէքին, 28 փետրուար.— Չի Սին և Հսու-Չէն-Կին գլխատուեցան նոյն իսկ այն տեղը, ուր անցեալ տարի յուլիսին անոնց պահանջումով մահուամբ պատժուեցան Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին հինգ անդամները որոնք բարեկամ էին օտարներուն։ Միջազգային ամէն կարգի սպաներ, չինական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ և ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը ներկայ էին գլխատութեան։ Վալտերսէ մարէշալին կողմէ ներկայ էր Լաուէնշթայն հազարապետը. իսկ Չինու կառավարութեան կողմէ՝ դատական նախարարը։ Դատավճիռին ընթերցուելէն ետքը դահիճին օգնականները ծերունի Չի-Սինը տարին իբրեւ քսան ոտքի չափ հեռուն դրուած երկու փայտերէն մէկին առջեւ, ուր կեցած էր դահիճը. երկվայրկեան մը վերջ Չի-Սինի գլուխը կը գլորէր աւազին մէջ։ Դահիճը անմիջապէս մօտեցաւ միւս փայտին, ուր ծնրադրած էր Հսու-Չէն-Կին, աչքերը գոց և անգիտակից իր կացութեան, այնպէս որ շատերը կը կարծէին թէ ափիոն առած է՝ ինքզինքը կորսնցնելու համար։ Երբ անոր գլուխն ալ կտրուեցաւ, դահիճին օգնականները երկու գլխատեալներուն մարմինները դագաղներու մէջ դնելով յանձնեցին անոնց ընտանիքներուն՝ որոնք գլխատութեան ներկայ գտնուած էին։

Բէքին.— Ճափոնական դեսպանատան զինուորական կցորդ Շիպա գնդապետը, այցելեց մահուան դատապարտուած մանտարիններու, որոնց հետ շամբանեա խմեց։ Չի-Սին ըսաւ գնդապետին.— «Ձեզ գիտեք թէ ի՛նչու մահուան դատապարտուած եմ, բայց եթէ իմ գլխատուելուս հետեւանքով օտար զինուորները Բէքինէն պիտի հեռանան և արքունիքը մայրաքաղաք պիտի վերադառնայ, այդ պարագային մէջ գոհ սիրտով կը մեռնիմ»։ Ինչպէս յայտնի է Չի Սին և Հսու-Չէն-Կին էին, երկուքն ալ անդամ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին, որ թախանձեցին իրենց հինգ պաշտօնակիցներուն գլխատուելուն համար, վասն զի ատոնք գուշակած էին թէ դեսպանատանց պաշարումը փորձանք պիտի հասցնէ Չինու գլխուն։

Նիւ Եորք.— Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարութիւնը հրահանգ տուաւ Բէքինի ամերիկեան ներկայացուցիչին ծանուցանել միւս դեսպաններուն թէ Պ. Մաք Քինլի բացարձակապէս կ'ընդդիմանայ Չինու մէջ նորէն արիւնահեղութիւն կատարուելուն։ Միեւնոյն նախագահը միւս կողմէ Ծերակոյտէն լիազօր իշխանութիւն ստացաւ Փիլիպպեանց մէջ հրկիզութիւն, աւարառութիւն և սպանութիւն կատարել տալու, ինչպէս կ'ըլլայ երկու տարիէ ի վեր։

Շանկայ.— Սի-Նկան-Ֆուէն կը հեռագրեն թէ Նու-Հսիէն փետրուար 22ին գլխատուեր է Լան-Չաոյի մէջ։

—Տեղական լրագիրները կը հրատարակեն երկրորդ ցանկ մը պաշտօնեաներու որոնց պատժուիլը կը պահանջեն դեսպանները։ Այդ ցանկին մէջ կայ Չինու արտաքին գործոց Խորհուրդին անդամ Լու-Չուան-Լինի անունը։ Կ'ըսուի թէ Լանի դուքսը ձերբակալուած է և պիտի պատժուի, բայց Թուան իշխանը տակաւին ազատ կը մնայ։

Բէքին.— Դեսպաններուն և չինական պատուիրակներուն գումարումին մէջ, Գերմանիոյ դեսպանը առաջարկեց կարգ մը որոշումներ որոնք պիտի փութացնեն հաւաքական ծանուցագրին սա կէտերուն բանակցութիւնները.— Զէնքերու ներածումը և ռազմամթերքներու չինուիլը. դեսպանատանց պաշտպանութիւնը. Թաքուի և Բէքինի միջեւ եղած ամրութեանց քանդուիլը. ծովեզերքին և Բէքինի միջեւ եղած ռազմագիտական կէտերուն գրաւումը. արտաքին գործոց Խորհուրդին վերակազմութիւնը. դեսպաններուն ընդունելութեան վերաբերեալ չինական արարողութեան վերջուիլը։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Հանքեր.— Ութ ժամու աշխատութիւնը.— Ազատականներու մէկ յաջողութիւնը.— Օրուան խնդիրները.— Թնդանօթները։

Լոնտոն, 27 փետրուար.— Երեսփ. Ժողովը այսօր կէս օրէն յետոյ կարճատեւ նիստ մը գումարեց, սակայն Անգլիոյ ընկերական օրէնսդրութեան տեսակէտով ամէնէն արդիւնալից նիստերէն մէկը եղաւ, որ երբեք եղած չէր երկար ժամանակէ ի վեր։ Հանքերու մէջ գործաւորներու օրական ութ ժամ աշխատութեան վրայ դարձաւ ժողովին վիճաբանութիւնը։ Երեք ժամու վիճաբանութենէ մը յետոյ Երեսփ. Ժողովը ի նպաստ գործաւորներուն որոշում տուաւ։ Արմատական երեսփոխան Պ. Եոքսալ օրինագիծ մը առաջարկեց ժողովին որ հետեւեալ մէկ յօդուածէն կը բաղկանայ.

«Քսանչորս ժամուան միջոցի մը մէջ ոչ ոք ութ ժամէն աւելի պիտի աշխատի հանքի մը մէջ։ Այդ ութ ժամերը պիտի հաշուուին այն վայրկեանէն սկսեալ երբ գործաւորը երկրիս մակերեսէն հանք կ'իջնէ։ Բացառութիւն պիտի համարուին այն պարագաները, երբ մեքենայի խանգարում առաջ գայ, ածխային կազ կամ ուրիշ ո և է յեղակարծ արհաւ մը պատահի, որոնք հանքին աշխատութեան դադրելուն պատճառ կ'ըլլան»։

Այս օրինագծին հակառակորդները կարծիք յայտնեցին թէ հանքային աշխատութեանց ժամերը եթէ կրճատուին, հանքային արտադրութիւնը պիտի նուազի և արդիւնքը պիտի ըլլայ հանքածուխին գնոյն բարձրացումը։ Ժողովը թեր ու դէմ մտիկ ընելէ յետոյ, ժամը հինգուկէսին յայտարարեց թէ ըստ բաւականին լուսաւորուած ըլլալով իր որոշումը տալու համար, քուէարկութեան ձեռնարկէ և 199ի դէմ 212 ձայնով, այսինքն 13 ձայնի մեծամասնութեամբ ընդունեց հանքերու մէջ օրական ութ ժամուան աշխատութեան օրինագիծը։ Ասիկա անշուշտ անվիճելիօրէն մեծ յաղթանակ մըն է ազատական կուսակցութեան համար։ Անտարակոյս դահլիճը չէր պատրաստուած այդ օրինագծին համար, եթէ ոչ երեսփոխաններէն շատերը և նոյն իսկ Պ. Չէմպըլէն ի նպաստ օրինագծին պիտի քուէարկէին, բայց ինչ որ ալ ըլլայ փոքրամասնութեան վերաբերող 199 երեսփոխանները գրեթէ ամէնքն ալ պահպանողականներ են։ Այս իրիկուն լուսավառութիւններ պիտի կատարուին հանքային կեդրոններու մէջ։

Լոնտոն, 28 փետրուար.— Երեսփ. Ժողովին այսօրուան նիստը այնչափ շահեկան չէր։ Քառասունըեօթը երեսփոխաններ զանազան հարցապնդումներ ըրին։ Ատոնց տրուած պատասխաններէն յայտնի եղաւ թէ Չաթամի նաւագործարանները օտար նաւերով լեցուած է և թէ անգլիական նաւերը նորոգուելու տեղ չեն գտներ։ Պատերազմական նախարարը ըսաւ թէ մօտերս պիտի հրատարակէ Լորտ Ռոպէրթսի և Լուի Պոթայի միջեւ փոխանակուած թղթակցութիւն մը՝ հարաւային Ափրիկէի մէջ ագարակներ այրուելու խնդրին համար. Նաեւ թէ Անգլիոյ պատերազմական նախարարութեան կողմէ վերջերս Գերմանիայէն գնուած հարիւր ութ թնդանօթները ըսուածին չափ գէշ չեն։ Պ. Պրոտրիք յարեց թէ արձակուելու ատեն շատ չեն ընկեր։ Ծանուցուեցաւ նաեւ թէ ծովային նախարարութիւնն ալ յառաջիկայ ելմտացոյցին մէջ վարկի յաւելում պիտի ուզէ։ Յայտարարուեցաւ նաեւ թէ միայն Թայմզի խմբագիրներէն Սըր Մաքէնզի Ուոլլէս պիտի ընկերանայ Եորք դուքսին՝ Աւստրալիա կատարելիք ճամբորդութեան միջոցին։

Ց. Գ. Երէկուան հեռագրին մէջ (փետրուար 27 թուական վերի հեռագիրը), հանքերու մէջ ութ ժամու աշխատութեան քուէարկութիւնը ծանուցուելուն առթիւ, սխալմամբ ըսուած է թէ Պ. Չէմպըլէն մեծամասնութեան մէջ կը գտնուի։ Թէ՛ գաղթային նախարարը և թէ միւս նախարարները ձեռնպահ մնացին։ Մեծամասնութիւնը կազմող 212 երեսփոխաններուն մէջ կան 109 ազատականներ, ու արմատականներ 63 ազգայնական-Իռլանտացիներ և 31 նախարարականներ։ Այս վերջիններուն մէջ ամէնէն նշանաւորն է Պ. Ուինսթըն Չըրչիլ։ Փոքրամասնութեան 199 հոգին կը կազմեն 185 նախարարականներ, 13 ազատականներ և 1 ազգայնական Իռլանտացի։

ՆԻՔԱՐԱԿՈՒԱՅԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

Փոփոխեալ դաշնագրութիւնը.— Անգլիոյ մերժումը։

Լոնտոն, 28 փետրուար.— Այս իրիկուն կը ծանուցուի թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լորտ Լանստաուն որոշեր է չընդունիլ Նիքարակուայի ջրանցքին դաշնագրութիւնը՝ այն փոփոխութիւններով զորս կատարած է Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը։ Լորտ Լանստաուն այնպէս կը նկատէ թէ Ծերակոյտը իրաւունք չունի, պարզ փոփոխութեան ձեւին տակ, ջնջել Քլէյթըն-Պուլուէրի դաշնագրութիւնը և թէ ըստ եղածին չափ յստակօրէն բացատրուած չէ փոփոխութեան այն հատուածը որ կը վերաբերի Մ. Նահանգաց ունեցած իրաւունքին՝ ջրանցքին երկայնքը ամրութիւններ շինելու համար։ Լոնտոնի ամերիկեան դեսպանը արդէն Ուաշինկթըն հաղորդած է Լորտ Լանստաունի այդ մերժումը։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Խորհրդարանին աղմկալից նիստը.— Համագերման կուսակցութիւնը.— Չեխերը։

Վիեննա, 28 փետրուար.— (Թայմզի թղթակցէն).— Աւստրիոյ Երեսփ. Ժողովին այսօրուան նիստն ալ աղմկալից եղաւ։ Գերմանները ու Չեխերը քաղաքավարական սովորական խօսքեր փոխանակեցին։ Տոքթ. Սիէկլէնի, չեխ երեսփոխան մը, ամբաստանեց համագերմանները թէ անոնց աչքերը սահմանագլուխէն դուրս են։ Պ. Շթայն, համագերման խումբին պետը, պատասխանեց թէ աչքերնին դուրսը չէ, այլ սեւեռած են։ Քիչ վերջը միեւնոյն երեսփոխանը յայտարարեց թէ Չեխերը կ'ուզեն Ռուսիոյ երթալ. իսկ Գերմանները՝ Գերմանիոյ. Երեսփոխանը յայտարարեց թէ Աւստրիոյ հայրենասէրները սահմանափակ մտքի տէր ապուշներ են։ Հակահրէական երեսփոխան Պ. Շնայտէր գանգատեցաւ այն եղանակին վրայ, որով հրեայ օրագրողները կը հրատարակեն ժողովին վիճաբանութիւնները։ Պահանջեց ատենապետէն՝ հրեայ օրագրողները մէկ սրահի մէջ հաւաքել, որպէս զի ըսաւ «Մենք, մարդկային միւս արարածներս, առանձին մնանք»։ Այդ նիստին մէջ պոռչտուքներ, հայհոյութիւններ և ծեծի սպառնալիքներ եղան։ Ընկերվարական մը հակահրէականի մը երեսին «ապուշ» կը պոռար։ Ուրիշներ «ողորմելի արարածներ». «ամօթ ձեզի». «սպասեցէք որ լաւ դաս մը տանք ձեզի» և այլն կ'աղաղակէին։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սպանիա.— Ժէզուիթի մը քարոզը.— Նորէն առեւանգութիւն.— Անգլիոյ թագաւորը Գերմանիոյ մէջ.— Ֆրէտէրիք կայսրուհին։

Ս. Սէպաստիէնի լրագիրները կը պատմեն թէ ժէզուիթ մը Վիլլաֆրանքայի մէջ բուռն քարոզ մը խօսեր է գործարանի մը տէրերուն դէմ, որովհետեւ գործաւորները չէին հաւանած իրենց աշխատութիւնները թողուլ, քարոզին ներկայ գտնուելու համար։ Ժէզուիթը ըսեր է թէ մէկ քանի գործարաններ պէտք է այրուին։ Սակայն քանի մը օր յետոյ ժէզուիթը ներում խնդրեր է իր նախատած անձերէն, իր մեծաւորներուն սպառնալիքին վրայ։ Ալիքանթէն ղրկուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ նորէն աղջիկ մը առեւանգուեր է։

Քրոնպէրկ, 27 փետր.— Էտուարտ թագաւորին առողջութիւնը լաւ է։ Այս առտու ժամը տասնուկէսին, Էտուարտ թագաւորը առանձին գնաց Ֆրէտէրիք կայսրուհիին մօտ, և կէս ժամ մնաց անոր քով։ Կէս օրը կէս ժամ անցած՝ Ֆրէտէրիք կայսրուհին իր թաւալուն թիկնաթոռին վրայ նստած դուրս ելաւ պտոյտ մը կատարելու համար դարաստանին մէջ։ Էտուարտ թագաւորը և Սպարթայի դքսուհին հետիոտն պիտի ընկերանան կայսրուհիին։ Կայսրուհին ամէն առտու ժամը եօթնուկէսին անկողնէն կ'ելլէ և կէս օրին պտոյտ մը կը կատարէ դարաստանին մէջ որովհետեւ բրօֆէսէօր Ռէնվէրս բացօթեայ պտոյտներ ընել յանձնարարած է։ Ժամը վեցին, կայսրուհին, եթէ առողջական վիճակը ներէ, իր ընտանիքին անդամները կ'ընդունի մատենադարանին մէջ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պալայի աստիճան տրուեցաւ վերաքննիչ ատեանին առաջին նախագահ Հիլմի էֆ.ի և վճռաբեկ ատեանին պատժական ճիւղին նախագահ Պէհճէտ պէյի։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ Բարձր. Զէքիէ իշխանուհիին գործակատար Հաճի Աքիֆ էֆ.ի կնոջը։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Կայս. Իրատէ մը արտօնեց գործածութիւնը ականաւոր Առիւծ և Արեւ պատուանշանին զոր Պարսից կառավարութիւնը տուած է ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Անվէր Րէֆիգ փաշայի։

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.— Թուրք լրագիրներու այսօրուան թիւին մէջ հրատարակուած է վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան կողմէ երեք պաշտօնագիրներ։ Առաջինը կը վերաբերի Սէլիմ Սերքիս անուն անձին, որ ամբաստանուած է թէ Անվէրսէն եպերելի նամակ մը ղրկած է Հայֆա և փախած է։ Այդ անձը Կ. Պոլսոյ եղեռնադատ ատեանին առջեւ դատուելու համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է. պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ դատական-ոստիկանական բոլոր պաշտօնեաները պարտաւոր են զայն ուր որ տեսնեն ձերբակալել և յանձնել նոյն դատարանին բանտը։

—Միւս երկու պաշտօնագիրները կը վերաբերին զինուորական հանգստեան թոշակի սնտուկին քարտուղարներէն Հաֆըզ Լըմին էֆ.ի որ իր պաշտօնարանէն առանց արտօնութեան Բարիզ փախած ըլլալուն համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է։ Երկրորդը կը վերաբերի Օտար Մամուլի Դիւանին քարտուղարներէն անգլիերէն ու ֆրանսերէն լրագիրներու նախորդ գրաքննիչ Չէքի անուն անձին որ Եւրոպա փախած ըլլալուն և խռովարարական ու եպերելի ընթացքին համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է։ Պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ եղեռնադատ ատեանին նախագահը այդ երկու անձերուն տասը օր պայմանաժամ տուած է՝ նոյն դատարանին ներկայանալու համար, և եթէ որոշեալ պայմանաժամին մէջ չներկայանան, օրէնքին իրենց անսաստող նկատուելով ի բացակայութեան պիտի դատուին, ստացուածքնին պիտի գրաւուի, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուին և որ և է դատ բանալու իրաւունք պիտի չունենան. Նաեւ թէ դատական-ոստիկանական բոլոր պաշտօնեաները պարտաւոր են զանոնք ձերբակալել։

ՆՈՐ ԶՐԱՀԱՒՈՐ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց Անգլիոյ նաւարաններուն մէջ երկրորդ կարգի նոր զրահաւոր մը շինել տալ, վերջին կատարելութեանց համաձայն։ Կայս. այդ Իրատէն ծովային պաշտօնարանին հաղորդուած ըլլալով, առջի օրը, Նախարար Հասան փաշայի նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողով մը յատակագծերը ու ծրագիրը պատրաստեց և մատոյց յոտս կայս. Գահոյից։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐԸ.— Ինչպէս յայտնի է, կայս. Իրատէ մը հրամայած էր Մախսուսէի Ղարպ շոգենաւով ձրիաբար Հիճազ ղրկել Կովկասցի, Թիւրքեստանցի, Պուխարացի և Աֆղանիստանցի երկու հազարի մօտ խղճուկ ուխտաւորներ։ Երէկ կայս. մասնաւոր Թիկնապահ Չէրքէզ Մէհմէտ փաշա և նաւահանգիստի վերատեսուչ Սամի փաշա նաւածիգ շոգենաւով մը այդ ուխտաւորները Ղարպ շոգենաւը փոխադրել տուին և անոնց բոլոր պէտքերը հոգացին։ Ուխտաւորները այդ առթիւ բարեմաղթութիւններ ըրին վեհ. Սուլթանին համար։ Ղարպ շոգենաւը երէկ գիշեր ժամ 4ին ճամբայ ելաւ և մինչեւ Մարմարա բացուելու ատենը ուխտաւորները «Բատիշահըմ չոք եաշա» գոչեցին։ Շոգենաւին մէջ քանի մը բժիշկներ և դեղագործներ կան։

—Մախսուսէի քննիչ Հաֆըզ Իպրահիմ պէյ Ճիտտէ ուխտաւոր փոխադրող Մախսուսէի շոգենաւերուն ընդհանուր քննիչ կարգուած ըլլալով, երէկ Ճիտտէ ուղեւորեցաւ Ղարպ շոգենաւով։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ոստիկաններու թիւին վրայ, կ'ըսէ Սէրվէթ, յիսուն հոգի պիտի աւելնայ։

ՕՍՄ. ԲԱՆԱԿԸ.— Ամերիկեան լրագիրներու մէջ, կ'ըսէ Սէրվէթ, վիճակագրութիւն մը հրատարակուած է ժթ. դարուն մէջ պատահած պատերազմներու վրայ։ Այդ վիճակագրութենէն կ'երեւայ թէ ամէնէն աւելի օսմ. տէրութիւնը կրցած է դիմադրել պատերազմներու, հարիւր տարուան մէջ 38 պատերազմ ունենալով։ Օսմ. տէրութենէն ետքը կու գայ Սպանիա՝ 32 պատերազմ, Ֆրանսա՝ 27, Բրուսիա՝ 24, Իտալիա՝ 23, Անգլիա՝ 16, Գերմանիա (առանց Բրուսիոյ)՝ 11, Շուէտ՝ 10 և Տանիմարքա՝ 9։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ պաշտօնատարներու կամ պաշտօնեաներու պաշտօնանկութիւնը պահանջելու մասին սա որոշումը տրուած է.— Երբ կառավարական պաշտօնատար մը կամ պաշտօնեայ մը, ապօրէն ընթացքին համար, հարկ ըլլայ պաշտօնանկ ընել, պէտք է պատճառները թուել, հարկ եղած ապացոյցներով։ Երբ հաստատուի թէ պաշտօնատար մը կամ պաշտօնեայ մը անկարող է, հարկ է դարձեալ մանրամասն տեղեկագրել պատճառները և ապացոյցները։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանը ու քանի մը պաշտօնատարներ, կիրակի օրը, Քոյիֆս պահականաւով Պէյքօզ գացին զբօսական պտոյտի համար և իրիկուան Բերա վերադարձան։

ՊՈՐԻՍ ԻՇԽԱՆԸ.— Պուլկարիոյ գործակալութիւնը փետրուար 17 թուականով բժշկական սա տեղեկագիրը հաղորդած է Պորիս իշխանին նկատմամբ.— «Վիճակը անփոփոխ է։ Հիւանդը երկար ատեն քնացաւ։ Ախորժակը լաւ է։ Այս առտու ջերմութիւնն էր 38 և բազկերակ 100»։

ՍԷՐԷԶԻ կառավարիչը տեղւոյն ոչ-իսլամ վարժարաններու բոլոր ուսուցիչները իր ներկայութեան կոչած է, անոնց վկայականները քննելու համար։ Այդ քննութեամբ հաստատուեր է թէ յոյն դասատուներու ամէնուն և պուլկար դասատուներէ կէսէն աւելիին վկայականները վաւերացած չեն կրթական նախարարութեան կողմէ։ Կառավարիչը ծանուցեր է թէ այդ դասատուները պէտք է վաւերացնել տան իրենց վկայականները և թէ մինչեւ որ վաւերացումը չկատարուի, պիտի չկրնան դասախօսել։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութիւնը նորէն 15,000 ոսկի վճարեց Սէլանիկ—Կ. Պոլսոյ երկաթուղիի միացման գիծին ընկերութեան՝ երաշխաւորութեան գումարին առ հաշիւ։

ՍԿԻՒՊԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն մաքսատան արկղակալ Օսման էֆ.ն և սպասուհին սպաննող չարագործները ձերբակալուեր են։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Ռուսիոյ կայսրը Պուլկարիոյ ազգայնականներու պետ Պ. Սթոյլովի ղրկեց գեղակերտ ալպոմ մը որ Ն. Վեհափառութեան թագադրութեան հանդէսին զանազան տեսարանները, Ֆէրտինան իշխանին Ռուսիա այցելութիւնը և այլն ներկայացնող լուսանկարներ կը պարունակէ։ Ռուսիոյ կայսրը նաեւ երեք հազար ռուբլի շնորհեց Իւչ-Բունարի Ս. Նիկողա Սոփիայի Նոր եկեղեցիին շինութեան համար։ Սոփիայի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Պախմէթիէվ այդ լուրը հաղորդեց նոյն թեմի եկեղեցական ժողովին նախագահ Տ. Բարթէնքիի։

ՔԱՀՈՒԷԻ գնոյն բարձրացումը օրէ օր կը շեշտուի։ Երէկ ալ մէկ Փր. բարձրացաւ։ Ատոր պատճառը այն է թէ ամերիկեան զօրաւոր ընկերութիւն մը կը գնէ պատրաստ գտնուած բոլոր մթերքները։

«ԱՒԿՈՒՍՏԱ ՎԻԿԹՈՐԻԱ» գերմանական խոշոր շոգենաւը մօտերս Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի գայ՝ բազմաթիւ զբօսաշրջիկներով։ Այդ առթիւ Բերա Բէլէսի մէջ մարտ 1/14ին պարահանդէս մը պիտի տրուի։

ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ.— Կայս. Իրատէ մը

հրամայեց որ զինուորական բարձրաստիճան սպաներ քննեն զինուորական սպանդանոցները, հաստատելու համար թէ զինուորներուն տրուած ոչխարի միսերը առողջապահական պայմաններու կը համապատասխանե՞ն թէ ոչ։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ժողովը տեղեկագիր մը մատոյց Բ. Դրան, առաջարկելով որ Թաղապետական իւրաքանչիւր շրջանակին մէջ քսան անկողիննոց հիւանդանոցներ հաստատուին։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՅԻ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրին համար կազմուած յանձնաժողովը երէկ գումարուեցաւ Խարիճիէի մէջ։ Ներկայ էր նաեւ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոսը։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ. — Ձեռնհաս իշխանութիւնը, կ'ըսէ Իգդամ, Բ. Դուռնէն հրահանգ ուզեց որ մարդահամարի նոր կանոնագրին քանի մը յօդուածները փոփոխուին՝ ժողովուրդին դիւրութիւն ընծայելու եղանակով։ Այդ մասին հիմա խորհրդակցութիւն կը կատարուի։

ՈՂՈՂՈՒՄ. — Էտիրնէէն երէկ առնուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ փետրուար 16էն, տեղատարափ անձրեւներու հետեւանքով, Մարիցայի գետը ողողուեր է և թէ կուսակալութիւնը քննութեան ձեռնարկած է այդ մասին։

— Ձեռնհաս պաշտօնատունը գրեց Պրուսայի կուսակալութեան մանրամասնօրէն տեղեկագրել ողողումներէ վնասուած տեղերուն անունները, եղած վնասին որքանութիւնը և հարկ եղած օգնութեան քանակութիւնը։

ՌՈՒՍ կառավարութիւնը Ս. Ստանիսլաս պատուանշանը տուաւ Մեծ-Եպարքոսին մէքթուպճի Զիհա պէյի և թարգման Խայրէտտին պէյի։

ՆԱԽԿԻՆ ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍ Սայիտ փաշայի աղջիկը, առջի օրը, մեռաւ։ Ցուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուելով մարմինը Էյուպ փոխադրուեցաւ։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

ԱՊԱԿԻԻ ՍԷՆՏԻՔԱՆ. — Սէրվէթ կ'իմանայ թէ ապակիի սէնտիքային եւրոպական պետը Կ. Պոլիս գալով Պ. Ֆրիտմանի վաճառատունը փակել տուեր է։ Հաշուետումարները պիտի քննուին։ Կ'ըսուի թէ զեղծումներ գործուած են։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԹ. — Կ'ըսուի թէ Օսմ. Պանքային նախորդ ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընթ մօտերս մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ՀԱՃԻ ՏԱՎՈՒՏ Ընկերութեան կարգ մը անպատշաճ ընթացքներուն հետեւանքով, անոր շոգենաւներուն երթեւեկութիւնը դադրած է։ Հիմա կ'ըսուի թէ Իզմիրի մէջ Մասուտակի (միեան քէօքի) վաճառական Պ. Պաք Յորֆէս պիտի գնէ այդ շոգենաւները։

ԲՐԼՎԷՔԱՅԼՆ գրուած է ելմտական նախարարութեան թէ տեղւոյն մաքսային տեսչութեան իրաւասութեանը տակ գտնուող կարգ մը մաքսատուններու մէջ ապրանքներ կը փախցուին, մետաքսի ու քազմիրի հակերը իբրեւ քանավաչօ կ'արձանագրուին և ըստ այնմ մաքս կ'առնուի, որով տարեկան չորս հազար ոսկիի չափ վնաս մը կը գոյանայ։ Ելմտական նախարարութիւնը այդ տեղեկագիրը ղրկեց մաքսային վերատեսչութեան։

ՔԻՕԹԱՀԵԱՅԷՆ մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, առջի գիշերը, տեղւոյն բանտին մէջ ջուրի սափորի մը խնդրին առթիւ կռիւ ծագելով, երեք հոգի թեթեւապէս վիրաւորուեր են և թէ այդ կռիւին համար քննութիւն կը կատարուի։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջեւ կնքուելիք հիւպատոսական պայմանագրութեան բանակցութիւնները մինչեւ մէկ ամիս պիտի աւարտին։

ԷԼԱՍՈՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալ երեքշաբթի աւազակներ յարձակեր են նոյն տեղէն Բաթէրին գացող կառաւանի մը վրայ և թէ Էլասոնայէն անմիջապէս զինուորներ ղրկուեր են այդ աւազակները ձերբակալելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ երեք մարտանաւեր վերջերս Իզմիրի նաւահանգիստը ժամաներ են։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքական Փոխանորդը, առջի օրը, Պուլկարիոյ գործակատարին այցելութիւն տուաւ և Տ. Կոստանդիանոս Ս. Պատրիարքին անունով կատարեալ առողջութիւն մաղթեց Ֆէրտինանտ իշխանին անդրանիկ որդւոյն Պորիս իշխանին համար։

— Սինոդին երէկուան նիստին մէջ, որ տեղի ունեցաւ Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ, կարդացուեցաւ Նիքսարի մետրապոլիտին մէկ գիրը, որով կը յայտարարէր թէ այդ կողմերը գիւղի մը ժողովուրդին Օրթոտոքսութենէն հեռացած ըլլալու մասին տեղեկութիւն չունի։

— Սինոդը երէկ արտասովոր նիստ մըն ալ ունենալով, կարգ մը սովորական գործերով զբաղեցաւ։

ՍՈՖԻԱՅԻ նախնական վարժարանները քանի մը օրէ ի վեր փակուեր են՝ փայտ և ածուխ չունենալնուն համար։

ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐԸ ՇԱՐՔԻԻ նոր կառավարիչ Մահմուտ պէյ երէկ իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Ճէպելը Ղարպիէն (Ափրիկեան Տրիպոլիս) Կ. Պոլիս եկաւ։

ՃԷՆՈՎԱՅԻ մէջ շինուած օսմ. երկու թորփիլահալածներուն դրամը բոլորովին վճարուած ըլլալով, քանի մը օրէն Ճէնովայէն համբայ պիտի ելլեն դէպ ի Կ. Պոլիս։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութիւնը որոշեց որ արժէքաւոր նամակները ընդունուին նաեւ բոլոր այն նամակատուներուն մէջ, ուր աւանդի գործողութիւն կը կատարուի։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց Նախարարութիւնը որոշեց որ օտար երկիրներ երթալիք օսմ. հպատակներուն երաշխաւորութեան գիրերը վաւերացուին կամ նոտարներուն և կամ առեւտրական սենեակին կողմէ։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնը որոշած ըլլալով քննել վարժարաններուն ի նպաստ տրուած պարահանդէսներու և թատերական ներկայացումներու հասոյթի հաշիւները, մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմեց որ երէկ սկսաւ քննել Ղալաթիոյ յունական վարժարաններուն ի նպաստ տրուած պարահանդէսներուն հաշիւները։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ, որպէս զի Պոլսոյ ու Ղալաթիոյ մաքսատանց բոլոր պաշտօնեաները ու քարտուղարները ժամանակին իրենց պաշտօնին գլուխը գտնուին։

ՖԷՆԷՐԻ յունական մայր վարժարանին չափագիտութեան ուսուցիչ Պ. Անտրէ Սրաֆթարիս որուն 40րդ յոբելեանը տօնուեցաւ անցեալները, երէկ առտու մեռաւ։ Ցուղարկաւորութիւնը մեծ հանդէսով պիտի կատարուի և Պոլսոյ յունական բոլոր վարժարաններուն կողմէ պատուիրակութիւններ ներկայ պիտի գտնուին։ Պ. Սրաֆթարիս յաճախած է Պէրլինի, Բարիզի ու Լոնտոնի համալսարանները։ Պ. Սրաֆթարիսի պիտի յաջորդէ անդրանիկ որդին՝ Պ. Պորէնէլ Սրաֆթարիս որ Բարիզի մէջ չափագիտութիւն ուսած է։

ԵԸՆԻՔԷՕՅԻ մէջ, կիրակի գիշեր, Օմիրոս անուն Յոյնի մը տանը մէջ, աղջկանը անուան տօնախմբութեան առթիւ երեկոյթ մը կը տրուէր։ Գիշերուան ժամ 6ին կռիւ մը ծագեցաւ և հիւրերէն ձկնորս Բանայի կոնակէն ծանրապէս վիրաւորուելով փողոց նետուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով բոլոր հանդիսականները ձերբակալեց։

ԲԵՐԱՅԻ գինետուններէն մէկին մէջ առջի գիշերը, Կոթօ ու Թրայքօ անուն երկու Պուլկարներ, Միխալ անուն Յոյն մը և երկու Հայեր երկուքն ալ Օննիկ, որոնց մէկը ձկնորս, կռուի բռնուեցան։ Երկու Օննիկները վիրաւորուեցան, որոնց մէկը՝ ծանրապէս։ Ոճրագործները ձերբակալուեցան։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցընէ։ Առանց լաւ ակռաներու, բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը։— Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնատ զուրկ անձերու դիմել Տքթ. Պառիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երերուն և [illegible] ակռաները արհեստական ամենադիւրիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, եայլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պառիի լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ը. Ե.) մինչեւ իրիկուն 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ — Հանրային պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ 1901 մարտ 1)14էն ըսկսեալ հարիւրին կէս (1/2 0/0) տոկոս պիտի վճարուի Օսմ. փոփոխեալ Հանր. Պարտքի արժեթուղթերու թիւ 35 կտրոններուն։ Այս տոկոսին վճարումը պիտի ըլլայ մինչեւ 1901 օգոստոս 1)14, նոյն կտրոններուն վրայ յիշուած քաղաքներուն մէջ։ Այդ պայմանաժամէն ետքը միայն Կ. Պոլսոյ մէջ պիտի վճարուի. 5—8

Կ. Պոլիս, 9)22 փետր. 1901

* * *

ԱԶԴ. — Ոգելից ըմպելիներու վաճառման վրայ դրուած տուրքին առաջին մասնավճարի պայմանաժամին, այն է 1317 մարտի մտնելուն հետեւանքով Հանր. Պարտքի վարչութեան ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Կ. Պոլսոյ և շրջականներուն մէջ գտնուող գինեվաճառներուն և ոգելից ըմպելիներու վաճառականներուն թէ՝ ոգելից ըմպելիներու վաճառման կանոնագրին 14րդ. յօդուածին համաձայն, փետրուար ամսուան մէջ պէտք է անձամբ ներկայանան Հանր. Պարտքի վարչութեան ոգելից ըմպելիներու տեսչութեան։ Կը ծանուցուի նաեւ իրենց թէ ոգելից ըմպելիներու տեսչութիւնը այսօրուընէ կը սկսի գանձել տուրքերը և յանձնել թէզքէրէները։ Ո՛վ որ մինչեւ մարտ 1 նոյն տեսչութեան չներկայանայ, օրէնքին խստութեանց պիտի ենթարկուի։

7—13 ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 30/13 փետրուար 1901

Ազգային Լուրեր

Քաղաքական ժողովոյ վերջին նիստին մէջ տրուած որոշման համեմատ, Պատրիարքարանէն նամակ մը ուղղուելով Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան բժիշկ անդամ Տօքթ. Խորասանճեան էֆէնտիի, առաջարկուած է որ իր նախագահութեան ներքեւ, Հոգաբարձութեան միւս բժիշկ անդամ Տօքթ. Նազարեան պէյէ, ներքին տնօրէն Տօքթ. Շիրինեան էֆէնտիէ, բժշկապետ Տօքթ. Տողալարեան էֆէնտիէ, վիրաբուժապետ Տօքթ. Զարդարեան էֆ.է, ցիմարաբոյժ Տօքթ. Մոնճէրի էֆ.է, և որբանոցի բժիշկ Տօքթ. Նահապետեան էֆ.է բաղկացած յանձնաժողով մը կազմուի, որ մանրամասն քննութեամբ ստուգէ թէ՝ աղջկանց որբանոցին մէջ թոքախտը ի՞րը ծագում տուած է, ի՞նչ միջոցներ ձեռք առնուած են տարածումը արգիլելու համար, քանի՞ տղայ վարակուած և քանի՞ն զոհ գացած են նոյն հիւանդութեան, և վարակեալները ո՞ր գաւառներէն եկած են։ Մէկ կողմէ այս բժշկական քննութիւնը կատարուած ատեն, միւս կողմէ Հոգաբարձութիւնն ալ պիտի ստուգէ հիւանդութեան սկզբնաւորութեան, հետեւանքին և պատահած մահերու վերաբերեալ մանրամասնութիւնները, և Վարչութեան պիտի տեղեկագրէ։ Այս իմաստով գիր մըն ալ ղրկուած է Հոգաբարձութեան ատենապետ Կիւլպէնկեան Պասրիկ էֆէնտիի։

—Թիֆլիսէն կը գրեն մեզ. — «Ս. Հայրապետի հրամանով, Ատրպատականի թեմի առաջնորդ Սահակ եպիսկոպոս Այվատեանի փոխարէն նոր թեմակալ նշանակելու համար ընտրութիւն կը կայանայ Թաւրիզում։ Ընտրութեանը կը մասնակցին Թաւրիզի ծխականներից ութը ներկայացուցիչ, ուսուցիչներից երկու, ուսումնարանի հոգաբարձութիւններից երկու հոգի, Թաւրիզի քահանաները և եկեղեցիների երեցփոխները։ Բացի դրանից, ընտրութեանը կը մասնակցին Սալմաստի, Ուրմիոյ, Խոյի, Մակուի, Ղարադաղի և Մարաղայի հասարակութիւնից երկ-երկու ներկայացուցիչ։ Ընտրութեանը կը նախագահէ Սահակ եպիսկոպոս Այվատեան։

«—Շաւնաբադի վանահայր Յովհաննէս վարդապետ Տէր Գէորգեան նշանակուած է Գորու փոխանորդ, իսկ Թէլէթի նախկին վանահայր Դիոնեսիոս վարդապետ նշանակուած է Շաւնաբադի վանահայր։

«—Տիկին Ե. Տէր Դաւթեան Կովկասի գիւղատնտեսական ընկերութեան տրամադրութեան տակ է դրել ձրիաբար Թիֆլիսի այգեգործական ուսումնարանի այգու մօտ գտնուած իր դատարկ գետինը, առաջիկայ գիւղատնտեսական-արդիւնաբերական ցուցահանդէսի համար։ Նոյն այգու մօտ գտնուած քաղաքային տնկարանից ցուցահանդէսի համար յատկացուած է 1000 քառ. սաժէն տեղ։»

— Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Սրբազան, Մեծ Պահքի առթիւ, անցեալ կիրակի օրուընէ սկսեալ, Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյն մէջ քարոզ կը խօսի։ Տ. Բարգէն Ծ. Վ. Կիւլէսէրեան ալ՝ դարձեալ Մեծ Պահքի առթիւ բացի Բերայի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ խօսելիք քարոզներէն, հինգշաբթի օրերը կանանց համար պիտի քարոզէ Գումգաբուի Մայր եկեղեցւոյն մէջ։

—Ողբացեալ Մամուրեանի մահուան քառասունքին առթիւ, Իզմիրի առաջնորդ Տ. Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոս անցեալ չորեքշաբթի պատարագ մատուցեր է տեղւոյն Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ և պատարագէն ետքը հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեր է ի ներկայութեան պաշտօնական անձերու, ուսուցիչներու և ուսանողներու։

—Էրզրումէն կը գրեն մեզ.—«Բարեկենդանի երեքշաբթի երեկոյին (փետր. 6) Սանասարեան վարժարանի մէջ թատերական ներկայացում տեղի ունեցաւ։ Ներկայ էին վարժարանի տեսչական և ուսուցչական մարմինները և բոլոր աշակերտները, ինչպէս նաեւ յատուկ հրաւէրի մը համաձայն՝ տեղւոյն ազգային վարժարանի գրեթէ բոլոր ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիները։ Բարեկենդանի չորեքշաբթի երեկոյին (փետր. 7) նոյնպէս տեղի ունեցան հայերէն, թուրքերէն և ֆրանսերէն ներկայացումներ, որոնց հանդիսատես եղան քաղաքիս ընտրեալ դասակարգը՝ վճարումով։ Իսկ փետր. 9ի ուրբաթ երեկոյին տրուեցան թուրքերէն և ֆրանսերէն ներկայացումներ, որոնց ներկայ գտնուեցան նահանգիս Վսեմ. կուսակալ փաշան և կառավարութեան ու զինուորական գլխաւոր պաշտօնեաները, առաջն. տեղապահ Գեր. Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետ, հոգաբարձութեան անդամները, ինչպէս նաեւ տեղւոյս հիւպատոսական մարմինը ամբողջութեամբ իրենց տիկիններով հանդերձ։ Հանդէսը սկսաւ ու վերջացաւ Համիտիյէ քայլերգով զոր վարժարանին երաժշտախումբն ածեց դաշնակի և ջութակի վրայ։ Այս ներկայացումներն ալ տեղի ունեցան վճարմամբ։ Սոյն վերջին երկու օրերու ներկայացումներուն արդիւնքը, որ կը յանգի աւելի քան 50 օսմ. լիրայի, յատկացուած է իբր նպաստ տեղւոյս Հռիփսիմեան աղջկանց վարժարանին, ըստ կանխագոյն որոշման Սանասարեան վարժարանի Ուսուցչական ժողովին։»

—Իսքիլիպէն կը գրեն մեզ փետրուար 11 թուականով. — «Մահուան խոր գոյժ մը խորին ցաւով համակեց այսօր տեղւոյս հայ հասարակութիւնը։ Մարկոս էֆէնտի Մուրթաֆեան, զաւակ՝ տեղւոյս հայ գաղութին ամենահին և բարեկեցիկ մէկ ընտանիքին, կարճ հիւանդութենէ ետքը մեռաւ։ Մարկոս էֆէնտի, կայսերական լիսէին մէջ ուսման համեստ պաշար մը ամբարած՝ հմուտ փաստաբանի մը ամէն յատկութիւններուն հետ, ունէր նաեւ բարեսրտութիւն։ Իր բարոյական օգնութիւնը չէր խնայեր ամէն անոնց՝ որոնք ամէն օր իր իմաստուն խորհուրդներուն կը դիմէին։ Ինչ որ եղաւ Համշէնցիներուն եղաւ. Մարկոս էֆէնտի անոնց տան փաստաբանն էր։ Կառավարական շրջանակներու մէջ զանազան պաշտօններ վարած՝ մեծ համակրութիւն կը վայելէր ամէնէն։ Իբրեւ թաղական՝ կրթական գործին յառաջդիմութեան կը սատարէր, թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական տեսակէտով։ Հանգուցեալը կը թողու այրի մը, վեց մանչ և մէկ աղջիկ, երկու ամուսնացած։»

—Գատըգիւղի թաղական ընտրութիւնները յաջող ելք մը ունեցած ըլլալով թաղեցի ազգայիններէ առժամեայ Թաղ. մարմին մը կարգուեր է՝ Միհրան Շիրինեան, Գ. Գառնիկեան, Գ. Համբարձումեան, Ի. Չիչէքճեան, Տօքթ. Յակոբ պէյ Սաաթճեան, Ռ. Բէզճեան, և Ս. Ըլլեան էֆէնտիներէն բաղկացած։ Այս անձերու անունները Պատրիարքարան պիտի տեղեկագրուի, որպէս զի իրենց պաշտօնը՝ իբրեւ առժամանակեայ Թաղ. Խորհուրդ՝ հաստատուի։

—Ստացանք Արեւելեան Մամուլի 4րդ թիւը (փետր. 15) հետեւեալ բովանդակութեամբ։— Հիւանդանո՞ց թէ Անկելանոց (խմբագրական)։ Կ. Ստեփանեան, Լէոնին (վէպ)։— Ց. Գազանճեան. Պատուհանները։— Մ. Նուպարեան, Տիգրան Յ. Տէլլէեան (կենսագրական)։— Մարա, Ասուլիսներ (Օսքար Ուայլդ)։— Լ. Սրապեան, [illegible] բարքերը մեր վարժարաններուն մէջ։— Միածան, Երկու պարահանդէս։— Կ. Ստեփանեան, բաց նամակ առ Բ. Փ.։— Վարսամ, Տիգրան Հ. Թ. Սաւալանեան։— Ա. Ա. Մ.—Լրաքաղ։ Եւայլն, եւայլն։ Պոլսոյ մէջ կը ծախուի Էսկի Զափթիէ, Նշան Պապիկեան գրատունը։

ԱԶԴ.—Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ խնամակալութիւնս կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ հինգշաբթի (22 փետրուար 1901) Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հրաւիրուած է աւուր պատշաճի իր հոգեշունչ քարոզութեամբը հոգեւորապէս մխիթարել բարեպաշտ ուխտաւորները։

Ղալաթիա, 16 փետրվար 1901

Ծանօթ.— Սկզբնաւորութիւն Արեւագալի ի ժամ 3.— Սկզբնաւորութիւն Քարոզի ի ժամ 4 ու կէս։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Պապիկ էֆ. Գալչինեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի այս անգամ Ազգ. Պոլսէն ղրկած են ի նուէր Հիւանդանոցիս չորս օսմ. ոսկի Տեարք Համբարձում Մէնզիլճեան (երկաթի վաճառական) և Ընկ.

(Հոգաբարձութիւն)

Տէր և Տիկին Մարգար էֆ. Ունճեան, այրի Տիկին Հանըմ Պէրպէրեան, Օրիորդք Մաքրուհի և Տիրուհի Ունճեան, Մաթոս էֆ. և Սերիկ էֆ. Ունճեան, Տէր և Տիկին Կարապետ էֆ. Աղաբթմաճեան և զաւակունք, այրի Տիկին Բերոյզ Թաշճեան և զաւակը, Խաչիկ էֆ. և Օր. Իզաբ Ջերպալեան, այրի Տիկին Հաորբի Հարէնց, Աստուածատուր էֆ. Հարէնց, այրի Տիկին Իսկուհի Բէժշանեան և զաւակունք, ինչպէս նաեւ Խնդիրեան, Սիմոնեան, Սեղբոսեան, Հարէնց, Շամտանճեան, Յակոբեան, Բերիմեան և Ստեփանեան ընտանիքները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ ՕՐԻՈՐԴ ԻՍԿՈՒՀԻ Յ. ՈՒՆՃԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան հանդէսին, և իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին այս տխուր առթիւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Վարչութիւնս կը փութայ հրապարակաւ իր շնորհակալութիւնը յայտնել տեղւոյս «Արեւելեան Ակումբի (կազմալուծեալ) յարգելի անդամներուն որք գովելի բարեպաշտութեամբ մը ընթերցատանս նուիրեցին ակումբին շատ մը տարիներէ ի վեր հաւաքուած բազմաթիւ հայերէն և օտար հանդէսները, որոնց մէկ քանին ընթերցատան հաշւոյն կը շարունակուին դեռ ղրկուիլ, մինչեւ տարեկան բաժանորդագրութեանց լրանալը։

Ի դիմաց Հայ ընթերցատան
Ատենադպիր Ատենապետ
ԵՐՄՈՒԹ Մ. ՓԱԼԵԱՆ Հ. Յ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ
Իզմիր, 16 փետր. 1901

ԲԻՒԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա, Սեղբոս խան թիւ 5—7

Հայերէն, Գաղղիերէն և Տաճկերէն դպրոցական դասագրոց և դպրոցական պիտոյից համար մեծաքանակ մթերք, նուէրի յատուկ գիրքեր, Վիտալ—Լապլաշի աշխարհացոյց մեծադիր քարտէսներ, բուսաբանական և կենդանաբանական պատկերաց ընտիր հաւաքածոյ մը հանդերձ նմուշներով միշտ պատրաստ կայ։

Նոր հրատարակուեցան

Սահակեանց—Սրբազան պատմութիւն Նոր Ուխտի— չորրորդ տիպ 4 ղրուշ։— Թոփճեան— Նոր ընթացք Ֆրանսերէն լեզուի, 4 ղրուշ։—Զօզոլ—Նամակագրութիւն գաղղ—տաճ. 12½ ղրուշ։

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ վերաբերեալ ամէն կարգի նիւթերու և ՖՐԷՕՊԷԼԵԱՆ նուէրներու միակ կեդրոնատեղի։ 698

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Երէկ իրիկուն Իւնիոն Ֆրանսէզի մէջ տեղի ունեցաւ Կ. Պոլսոյ երաժշտական ընկերութեան Դ. ձայնական մեծ նուագահանդէսը։ Ուրախալի էր որ ներկայ հոծ և ընտրեալ բազմութեան մէջ հայ ընտանիքները աչքառու մեծամասնութիւն մը կը կազմէին։ Նուագահանդէսը շատ յաջող անցաւ, ինչպէս միշտ. Վէպէրի և Պեթովընի ամենադժուար գործերէն հատուածներ կատարեալ ճշդութեամբ զարնուեցան թէեւ, բայց պէտք է ընդունիլ որ մայրաքաղաքիս հասարակութեան համար շատ բարձր կտորներ էին և պէտք է խոստովանիլ թէ ոմանք անոնց զարնուած միջոցին աւելի խօսելու զբաղած էին քան թէ ուշադիր մտիկ ընելու։ Ընդհակառակը, Վէրտիի Թրավիաթան և Մասնէի Լէ զ'Էրինյին մեծ ոգեւորութեամբ ունկնդրուեցան և բոլոր ներկաները իրաւամբ, ջերմապէս ծափահարեցին զանոնք։ Ամենէն աւելի ծափահարուեցաւ Լէ զ'Էրինյի մէջ սոլօ մը զոր Ճէմիլ պէյ նուագեց թաւջութակի վրայ, և որ երեկոյթին գլխաւոր հրապոյրը եղաւ և ներկաները մեկնեցան յուզիչ յիշատակներ տանելով իրենց հետ, օրհնելով այս դրախտային երաժշտական երեկոյթներուն գաղափարը յղացող և գործադրութեան դնող մարմինը, ուրկէ մեծ բաժին մը կ'իյնայ Ե. էֆ. Գարակէօզեանի երաժշտ. ընկերութեան համակրելի և անխոնջ գանձապետին։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Քոնսթանթինօբլը)

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ, 4 մարտ.—Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ յայտարարեց թէ Չինու դէմ զինուորական մեծ արշաւանքը որ Տէրութեանց միջեւ համաձայնութիւն մը ենթադրել կու տայ, ծրագրուած չէ, և թէ Ֆրանսա, առանց ծանր պատճառներու, պիտի չմասնակցի արշաւանքին։

ԼՈՆՏՈՆ. — Բէքինէն կը հեռագրեն Թայմզի.—Կը կարծուի թէ Չին պիտի ստորագրէ Ռուսիոյ հետ գոյացած համաձայնութիւնը, հակառակ զանազան Տէրութեանց կողմէ եղած պահանջումներուն, վասն զի Ռուսիա անդառնալի յայտարարած է զայն։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

ՊՐԷԹՈՐԻԱ.—Տէվէթ զօրավարը դէպ ի Ֆուրսմիթ կը քալէ։ Բիթրէթիֆի մօտ 56 Պոէրներ անձնատուր եղան Տարթնէլ զօրավարին։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.—Երեսփ. Ժողովը ընդունեց յանձնաժողովին բանաձեւը՝ Պ. Պ. Տէրուլէտը և Մարսէլ Հապէրը երեսփոխանութենէ դադրեցնելու համար։ Վիճաբանութիւնը շատ աղմկալից եղաւ։ Պ. Ֆիռմէն Ֆօռ նախատեց նախարարութիւնը։ Ժողովը պարսաւանքի քուէ տուաւ Պ. Ֆիռմէն Ֆօռի՝ առժամաբար նիստերուն չմասնակցելու ալ դատապարտելով։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ, 4.— Պ. Վիլլավէրտէ, որուն յանձնուած էր նոր Նախարարութեան կազմութիւնը, չյաջողեցաւ։ Հաւանական կը նկատուի որ խնամակալ թագուհին հրաւիրէ Պ. Սակասթան։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՍՈՖԻԱ.— Պուլկարիոյ Նախարարութիւնը սապէս կազմուեցաւ վերջնական կերպով.—Պ. Բէթքօ Գարավէլով՝ նախարարապետ ու ելմտական նախարար, Պ. Միչէլ Սարաֆով՝ ներքին գործոց, Պ. Տանէվ՝ արտաքին գործոց, Պ. Ռատէվ՝ դատական, Պ. Սլավէյքով՝ կրթական, Պ. Պէյլինով՝ հանրօգուտ շինութեանց, Պ. Լուքանով՝ առեւտրական ու երկրագործական և զօրավար Բաբրիքով՝ պատերազմական։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԱՐԻԶ. — Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մէջ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Տէլքասէ, Չինու դէպքերուն վրայ հարցաքննումի մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ կը յուսայ որ արդի կացութեան վերջը մօտեցած է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տէյլի Մէյլ խստիւ կը քննադատէ Ռուսիոյ հականգլիական ընթացքը Չինու մէջ։ Նոյն թերթը կ'ըսէ թէ Անգլիա պէտք է յարգել տայ բաց դուռի քաղաքականութիւնը։

ՊԵՐԼԻՆ. — Գերմանիա 270 միլիոն մարքի տուգանք մը պիտի պահանջէ Չինէն։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.—Գերագոյն Ատեանին կողմէ դատապարտուած Պ. Պ. Տէրուլէտի ու Մարսէլ Հապէրի տեղ նոր երեսփոխաններ ընտրելու խնդիրը բուռն միջադէպերու պատճառ եղաւ։ Պ. Բրիսոն ըսաւ թէ Երեսփ. Ժողովը իրաւունք չունի այդ տեսակ վճիռ մը արձակել։ Յանձնաժողովին տեղեկաբեր Պ. Լաֆիէռ, պնդեց թէ ժողովը կրնայ վճիռ արձակել։ Պ. Բրիսոնի բանաձեւը քուէի տրուելով մերժուեցաւ։ Պ. Ֆիռմէն Ֆօռ խստիւ դէմ խօսեցաւ այդ երկու երեսփոխաններուն տեղ ուրիշներ ընտրելու խնդրին դէմ, նաեւ յարձակեցաւ Գերագոյն Ատեանին վրայ և նախատեց դատական Նախարարը։ Ատենապետը քուէի դրաւ Պ. Ֆիռմէն Ֆօռի դէմ պարսաւանաց քուէ տալու և Ժողովին նիստերէն առժամաբար արտաքսելու առաջարկութիւնը որ քուէարկուեցաւ։ Պ. Ֆօռ չուզեց դուրս ելլել։ Ատենապետ Պ. Բօլ Տէշանէլ պարտաւորուեցաւ նիստը դադրեցնել և Պ. Ֆիռմէն Ֆօռ արտաքսուեցաւ զինուորներու միջոցաւ։ Նիստը վերսկսելուն նորէն կարգ մը առաջարկութիւններ մերժուեցան և վերջապէս ժողովը երկու հարիւր ձայնի առաւելութեամբ որոշեց թէ Պ. Պ. Տէրուլէտ ու Մարսէլ Հապէր կորսնցուցած են երեսփոխանի իրենց հանգամանքը և անոնց տեղ ուրիշներ պէտք է ընտրուին։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ էջը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ռ.	25	24
Ամէնէն բարձր գին	»	25	30
Ամէնէն վար գին	»	25	24
Բումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	112	—
Ամէնէն բարձր գին	»	113	75
Ամէնէն վար գին	»	112	87 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 20 փետր.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Փ. Կ.	25	24
Բումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	113	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		11	—
Օսմ. [illegible]		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթօմ.		1	06
Սոս. Օթ. [illegible]		6	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» [illegible]		191	—
« պարտաթ.		460	—
Փարաթ Պ. Պալաս		450	—
Թրանսվալ		84	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	30
» » » չէք	»	110	30
Բարիզ » »	Ֆր.	23	92
» » » չէք	»	23	76
Պէրլին անտօկաս չէք	Մարք	18	53
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	76

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	28
Անգլիական ոսկի	»	110	07
Բօլ Էմբէրիալ	»	91	—
Քրիմեց	»	5	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	06
Մէթալիք	»	98	
Ռուսակ Թղթադրամ	Օ. Ռ.	9	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 4 Մարտ

Ֆրանս. Ռանդ 3 0/0		102	27
» » 3 1/2 0/0		103	—
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ֆր.	24	35
) գոց.	»	24	40
» » » Բ.	»	—	
« « « Գ.	»	27	37
Օսմ. Պանքա Թանըր	Ֆր.	519	—
Օսմանիէ	»	472	—
Բումէլի երկաթուղի	»	115	25
Օսմ. մաքսատուն	»	516	—
Օսմ. Ռէժի	»	532	—
Բրիօրիթէ [illegible] 4 0/0		503	—
Քրէտի Լիօնէ		1081	—
Իտալական Ռանթ	»	95	75
Սպանիական արտաքին	»	73	35
Թրանսվալ	»	87	—
[illegible]	»	25	200
[illegible]	»	8	—

ԼՈՆՏՈՆ, 4 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		94	43
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		48	75
Օսմանեան Ռանթ սէրի Գ. բաց.		23	87
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.		23	87
Օսմանեան Պանքա		13	—
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 0/0		83	50
» Մոնոպոլ		43	50
Պուլկարական 1888		81	—
Եգիպտական Ունիֆիէ		106	25
Տօմէնիալ		104	—
Թրանսվալ		3	43
Այտըն երկաթուղի		11	50
Փոխառութիւն		25	410

ՎԻԷՆՆԱ, 4 Մարտ

Փոխ. Լոնտոնի վրայ	»	240	50
Բումէլիի երկաթուղի	»	108	—
Օսմ. Ռէժի	»	197	—

ՊԷՐԼԻՆ, 4 Մարտ

Ռուպլը	»	216	25
Բումէլիի երկաթուղի	»	113.	50
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս	»	20	270

ԲՐՈՒՔՍԷԼ, 4 Մարտ

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		24	10
Բումէլիի երկաթուղի		111	25

Տրապիզոնի Հայուհեաց Ընկերութեան նոր բացած արհեստանոցիս համար պէտք կայ վարժ դերձակուհիի մը որ կարող ըլլայ տեսականապէս ալ կար ու ձեւ սորվեցնել։ Նպաստաւոր պայմաններ. դիմել առ Սահակ էֆ. Էթմէքճեան ի Տրապիզոն։ 2—5

ՇԻՐՔԷԹ ԽԱՅՐԻԷ ԻԼԱՆԸ

Շիրքէթը Խայրիէ վափուրլարընտա սարֆ վէ իսթիհլաք օլունմագ վէ Ինկիլթէրանըն [illegible] վէ Լամպթօն [illegible] պուլունմագ իւզրէ եէտի պին պէշ եիւզ [illegible] թօնիլաթօ մըգտարը մաատէն քէօմիւրի միւպայաասը օլունաճագընտան վէ պիլ միւնագասա թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթը Շիրքէթճէ նիսապընտա կէօրիւլիւր հալտէ մահը ճարինին [illegible] չարշամպա կիւնի իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճագընտան թալիպ օլանլարըն [illegible] Շիրքէթի մէզքիւրէյէ [illegible] օլունուր։ 5—5

Ֆի 3 Շուպաթ սէնէ 316

ԿՈՒՐԾՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

ՍԻՐՕ Տ'ԻՓՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԳՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿԵՐ. դեղագործ

SIROP D'HYPOPHOSPHITE DE CHAUX
DE GRIMAULT & Cie

Բոլոր բժշկաց կողմէ յանձնարարուած է և կատարելապէս կը բուժէ ցնցուղի և թոքի հիւանդութիւնները. Նոյնպէս հարբուխները, ցնցղատապերը եւն. Թոքախտաւորներու թոքերուն այտուցները կ'ապիացնէ և կը վանէ յարատեւ հազերն, որք հիւանդներուն յուսահատութիւն կը պատճառեն։ Իր ազդեցութեամբ գիշերային քրտինքները կը դադրին, ախորժակը կ'աւելնայ և հիւանդը շուտով կ'առողջանայ։

ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանաց մէջ

ՃԷՅԼԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Վայելուչ, աժան, դիմացկուն

Սուլթան Համամի նոր բացուած հրապարակը Փինօ խանին դուռը, թիւ 2

Պատրաստ հագուստի այս մեծ վաճառատան տէրն ու հիմնադիրը, Ռուբէն էֆ. Մաղաքեան, որ երկար տարիներէ ի վեր կը վարէր Թօփալեան Խանի մէջ ընկերակցութեամբ հիմնած վաճառատունը, հիմա հոս փոխադրուած է ու նոր կորովով գործի ձեռնարկած։ Իր ՃԷՅԼԱՆ անուն վաճառատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուին նուրբ, դիմացկուն, ընտիր և ամէն եղանակի նորաձեւութեան ու ճաշակի յարմար հագուստներ, ամէն հասակի անձանց, կանանց և տղոց համար։

ՃԷՅԼԱՆԻ հիմնադիրը փափաքելով որ յաճախորդներն ալ օգուտ քաղեն իր երկար տարիներու փորձառութենէն, այն աստիճան աժան և դիւրամատչելի գիներ նշանակած է հագուստներուն որ, տեղական ու եւրոպական վաճառատուններէն և ոչ մէկը կրնայ մրցիլ իրեն հետ։ Այս ճշմարտութիւնը մէկ այցելութեամբ պիտի հաստատեն Պատ. յաճախորդները։ Ցանձնարարութեամբ կը պատրաստուին նաեւ, չափի վրայ խիստ վայելուչ հագուստներ։

Սակարկութիւն չկայ
Կիրակի օրերն եւս բաց է։

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՍՐՏԱԽԱՌՆՈՒՈՒՔ

Ստամոքսի հիւանդութիւնը, շատ անգամ դժուարամարսութիւնը, սրտի խառնուելը, լուծմունք պնդութեան և փսխում առաջ կը բերէ, ինչ որ հիմնապէս բուժելու համար պէտք է ամէն ճաշէ վերջ ՐԷԿԼԻՍ ՍԱՆԿԻՆԷՐ անուն ազդու դեղէն մէյմէկ քիչ առնել։ Րէկլիս Սանկինէրը ուրիշ ալքօլային դեղերու նման չի խանգարեր ստամոքսը, ընդհակառակն աստիճանաբար կ'առողջացնէ զայն և արտադրութիւնները կը կանոնաւորէ։ Հարբուխի, հազի, պռօնշիթի և կոկորդի բորբոքումի համար ևս ազդու դեղ մըն է և կը ծախուի մեծ դեղարաններու մէջ։

699 5—26

ՏՕՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանօք աւամնաբոյժ Բարիզի,
Ի Սէթէ ար Բերա, Թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալպաս։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

AU PRINTEMPS

Օ ՊՐԷՆԹԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Սոյն վաճառատան մէջ ամենաչափաւոր գիներով կը ծախուին Բարիզի ամէնէն գեղեցիկ նորաձեւ ապրանքները, որոնք վերջերս բերուած են Բարիզէն։ Այս անհաւատալի աժանութեան պատճառը սա է որ Օ Բրէնդան վաճառատունը կը գոհանայ պզտիկ շահերով, այնպէս որ իր ապրանքներուն գինը այնքան դիւրագին է որքան իր ապրանքները լաւ տեսակէ են և չեն նմանիր այն ապրանքներուն, որոնք ուրիշ վաճառատուններու մէջ, իբրաւ է թէ, աժան գնով կը ծախուին, սակայն իրենց տեսակին ազնուութեան ու ճաշակի մասին շատ հեռու կը մնան մեր ապրանքներէն։ Հետեւաբար Օ Բրէնթան վաճառատան մէջ շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին մետաքսեայ ամէնէն գեղեցիկ կերպասները, նոր տեսլեններով, վերջին նորաձեւութեամբ բրդեղէններ, fouդիւմցու այլ և այլ տեսակ գեղեցիկ ասուեներ, ազնւագործուած թաւիշէ կամ ասուիէ մանթոներ, ամէնավայելուչ ձեւերով, ազնուագործուած fouդիւմներ, ժանեկազարդ մետաքսեայ միսոններ ու շրջազգեստներու, մետաքսեայ պլուզներու և փողկապներու համար գեղեցիկ կառնիդիւրներ։

Վերջերս Բարիզէն բերել տրուած է գեղեցիկ ու վայելուչ գլխարկներու ճոխ հաւաքածոյ մը, որոնք շատ նպաստաւոր գիներով կը ծախուին։ 25—25

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

VIN DE BUGEAUD

TONI-NUTRITIF au QUINQUINA et au CACAO

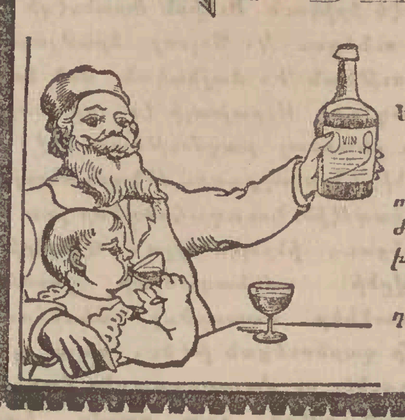

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻ

ԿՈՐՈՎԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆՔԻՆԱՅՈՎ, ԵՒ ՔԱՔԱՕՅՈՎ

Կորովիչ դեղերու լաւագոյնը։ Կը վերանորոգէ արիւնը, ուժերը, կը զօրացնէ մարսողութիւնը, կը գրգռէ ախորժակը, կը կազդուրէ ստամոքսային գործարանները, մէկ խօսքով կը յարմարի բոլոր տկար ու յոգնած մարդոց։

ՊԻՒԺՕՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie
5, Rue Bourg-l'Abbé, PARIS

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանճի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զօքրաֆեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենադժուարին ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնէ։ Ցաւով գիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, գոյն, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութեանց կատարելապէս կը բուժէ ինչպէս նաեւ Թմբրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ սպասներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ե. Գ. Ջերմերը կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Տանօք.—Գոյնը կորսնց մաշուածներու ՁԻՒՆԻՆԻ !! 197

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻԶԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վօյվօտա Պանքալանցին կից թիւ 91

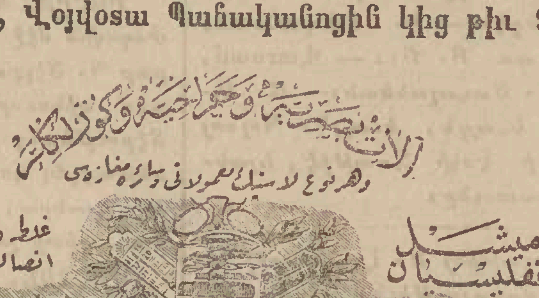

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵՍԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ: Կակուղ և կարծր լաստիկէ (գաուչուկ) սարքաններ, ձեռակի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գդալներ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոսգօբ), փոքր և մեծ մանրադիտակ ապակիներ, նորատեսակ ոսկի եւ այլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Ցաճախորդք շատ գոհ պիտի մնան։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

Krondorf

la meilleure
eau de table alcaline
gazeuse pure

Բոլոր բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած

Հանքային ջուրերու ձեռնարկութիւն Քրոնտորֆի մէջ։ Ընդհանուր ներկայացուցիչ ՆԻՍԻՄ ԼԷՎԻ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ Ճատտէսի, Փույումճըլար խան՝ թիւ 2. Կը ծախուի գլխաւոր ճաշարաններու, օթէլներու, դեղարաններուն մէջ եւայլն։

Գործակալ Լէվի Պոլսոյ՝ Էտիրնէ։ Սթամպուլ ու Մօթիանօ՝ Սէլանիկ։

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կորուստ, տնչարժ սպասուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Չափաւոր ապահովագիններ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ թարիֆա մը անձնապահութեան, մենամարտի և համբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն համբորդներու համար, ստանուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Ժ. Գ. ՔԱՍԱՐԵԹՏՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գօֆինեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Ստամպուլ խան, Պահճէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ 599

ՀԻՆ ԳԻՆԻ Երեսուներուք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, Հանգուցեալ մուխթար Ցակոբ աղային տունը։

HUILE DE HOGG

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

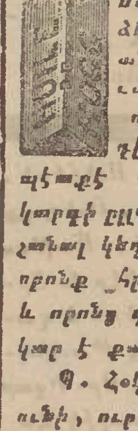

Ցայտնի է թէ մորու ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձմեռը որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (էրիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութենէ և կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտք է որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու ստորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին, և որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Պ. Հօկ Թէր-Նէօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մորու ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անտարբեր անարատութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն և Բարիզի Ինիոն տէ Ֆապրիքան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն և նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորու ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։ Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 թիւ, Քասթիկլիօն Բարիզ։

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տեւանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդէօրեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 19—56

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Պետերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՈՒՂԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր.
1898ի հասոյթք	34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է աւելի	164,172,000 »

Ընկերութեան գործակալ ի Կ. Պոլիս
Ս. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ
(Ռուսիոյ [illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՕՐ ՌԷՔԷՆ 524

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՕՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Փր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛ և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ համբորդելու պարագային, եթէ առանց խմաց տրուելու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛ և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Փր.։

Դանձուած Ապահովագին 1,433,965 Փրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լօնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սօֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերքեզպանի փողոց, Ճէնտիտ խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

Ենթ. գործակալութեան Ա. ԿԻՒՐՔՃԵԱՆ։

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Անվերսի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավեան	2500
Արմէնեան	10500	Իպերեան	2500
Սէսդրեան	10500	Ալժերն	3000
Լանգասդրեան	9000	Ալէքսիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արաբեան	2500
Գոլոմպիան	8000	Աթէնեան	2500
Ճորճեան	8000	Անատոլեան	2500
Բոստոնեան	8000	Ալպանեան	2500
Ֆլորիտեան	8000	Լէպանեան	3000
Դալմաթեան	3700	Մինէօ	900
Վալոնեան	3700	Օրօզիօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիպացօ	800
[illegible]	3500		

Ապրանքի ընդունելու համար մտադրութիւն ունեցողներ կը խնդրուի իրենց ապրանքները այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ

ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ վրայ
Հին Մաքսատան
800

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Դշ.	20 5	Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի։
Եշ.	21,6	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10էն միջօրէէն առաջ (ետ դառնալով Աղեքսանդրեթ, Բաթում-Եաֆա, Եաֆա, Պէյրութ եւ Թրիփ).
Ե.	22 7	Օտէսա ժամը 10էն միջօրէէն առաջ։
Եշ.	22 7	Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1էն յետ միջօրէի։
Ուրբ.	23,8	Օտէսա ժամը 4էն յետ միջօրէի.

ԼԷ ՊՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ԻՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Ենթ. Տնօրէնութեան
Ա. ԿԻՒՐՔՃԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ
ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէնտիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուական մը
(30 Սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմոնա
Ֆսդըգեան խան, Վոյվոտա փողոց
թիւ 67

ԱԿԱ. ՀՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ԱՍԻՍ ՆԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ստամպուլ կողմը
Ցամ. Պօնքայի մասնաճիւղը
Եէնի Ճամի Հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամաքեան շէնք

Ենթ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօյս
Մահմուտիէ Ճատտէսի, Զարզըլար խան, Թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

(Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Տոմօ	1497	Կօգօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Տօնկօ	2906	Կրօտնօ	1595	Մարէնկօ	2273	Սաֆֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Դագօ	895	Հէրօ	775	Մարտէլլօ	3709	Սէրպօ	1735
Արքօնգօ	2377	Տրաօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1198
Քասսիօ	1822	Ֆօտինօ	937	Հիմալայա	3720	Միլօ	1057	Սորէնօ	1200
Գոլորատօ	1264	Տուգօ	2883	Հօրատիօ	3600	Մօնտէգէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրաչօ	1076	Տրօպօ	1718	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւկօ	841	Ֆրանտօ	504	Իսկօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքքօ	3327
Գըթֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտանօ	5540	Օթէլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւլօ	1080	Օնմակօ	4036	Թօրքուաթօ	487
Գալիլէօ	1337	Էրատօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գաճքօ	1244	Ֆրասօ	954	Քօլպինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասգօ	1914
Գագօ	1094	Ֆինլանտ	1838	Քօմօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջէրթօ	2729	Ֆլամինկօ	349	Լէօ	1058	Ռիալթօ	3329	Վօլթուռնօ	2396
Սրսէրօ	1884	Ֆրանչեսքօ	4582	Լէանտրօ	2372	Ռինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Դիտօ	3697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրասօ	4235	Վերտէօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Սեօօ շոգենաւը, նաւապետ Թհօրնհիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Բլաrօ շոգենաւը, նաւապետ Պէրրարբ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 13ին։

Ալեբբօ շոգենաւը, նաւապետ Ուէյնկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն պիտի մեկնի ամսոյս 10ին ուղղակի Պոլիս գալու և յետոյ Նովօրօսիսկ և Օտեսա երթալու համար։

Քասրէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Կրէշամ, ընդհանուր վաճառքով Նիւ Եորքէն մեկնած է փետրուար 23ին ուղղակի Պոլիս գալու և յետոյ Նովօրօսիսկ երթալու համար։

Քօլեճիօ և Քօնկօ շոգենաւերը այժմ կը բեռնաւորին ընդհանուր վաճառքով ի Նիւ Եորք ուղղակի Պոլսոյ և Սեւ Ծովու համար։

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻՄՍ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմէյ խան, Ղալաթիա 377

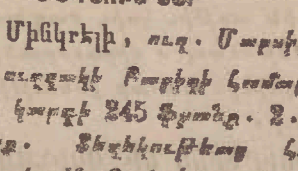

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՒ ՀԱՅՏԵԱՆ?

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Մարտ 5ին Մինկրէլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ճամբու ուղղակի Բարիզի համար.
Առաջին կարգի 245 Փրանք. Բ. կարգի 175 Փրանք. Տեղեկութեանց համար, դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարաքէօյ վրայ։ 516 Թ. ՊԷՇՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ուր շոգենաւեր միշտ կը բանին Լիվերփուլ և Անվերսի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
Աուրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ Ե ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմէնէճիլէր խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Պօրսա Սոգաքը փողոց։ 255

ՌՈՒՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ, Պէրտոյ, Մէլլէնոյ... եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	2000	[illegible]	2256
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	2000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ Ե ԸՆԿ.
Ուէնթագ խան
ՃէՅՄՍ ՄՈՍ Ե ԸՆԿ.
194 21. Ճէյմս Մօրիս Լիվերպուլ